

наша свабода

№35(262) **ВЫДАЕЦЦА 3 25 ЛЮТАГА 2000 ГОДУ**

**29 САКАВІКА
2002 году
ПЯТНІЦА**

Адрас: 220123, г.Мінск, а/с 103

тэл. 2100-253, факс 2100-254

E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by

<http://www.svaboda.com>

КОШТ СВАБОДНЫ

ВЕСТКІ

У суботу – талака

30 сакавіка а 13-й гадзіне Кансерватыва-хрысціянская партыя БНФ праводзіць талаку ў Курапатах. Актывісты партыі плануюць устанавіць крыжы на магільных ахвяраў рэпрэсій, а таксама добраўпарадкаваць тэрыторыю ўрочышча. Талака пройдзе напярэдадні падпісання 1 красавіка ў Мінску «Канцэпцыі мемарыялу ахвяраў палітычных рэпрэсій «Курапаты».

Блытаніна

3 «мінімалкай»

Падзел паняцця «мінімальная зароботная плата» на «базавую велічыню» і «ўласна мінімальную зароботную плату» спарадзіў блытаніну. 27.03.2002 г. Лукашэнка падпісаў указ № 158, у якім даводзіцца, што памеры крадзяжоў (шкоды) і штрафных санкцыяў у выглядзе пэўнай колькасці мінімальных зароботных плат, зафіксаваных Крымінальным кодэксам, вызначаюцца зыходзячы з памеру мінімальнай зароботнай платы, а не базавай велічыні. З 1 сакавіка мінімальная зароботная плата ў краіне складае 17 тысяч рублёў, а базавая велічыня – 10 тысяч рублёў.

Турызм са стрэльбамі

Усяго 2,5 тысячы замежных турыстаў знайшлі магчымасць наведаць базы адпачынку кіраўніцтва справамі прэзідэнта. Замежных гасцей больш вабіць флора і фауна «беларускай Амазонкі» Прыпяці, а таксама паліванне на розных звяроў і птушак. Найбольшую цікавасць да гэтага віду адпачынку выказваюць турысты з Вялікабрытаніі, Францыі, Нідэрландаў і Германіі.

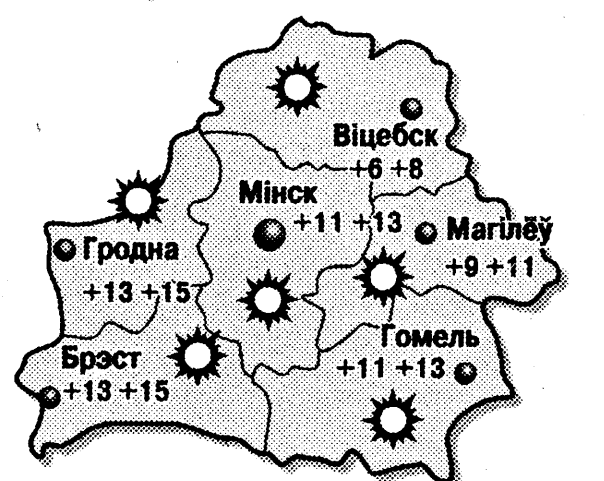
50 тысяч даляраў «фальшыўкі»

У Оршы затрымана група з шасці чалавек, якія абываваюцца ў вырабе, захоўванні і збыце падобных грошай. Падчас аперацыі, якую правялі сумесна Упраўленне КДБ па Віцебскай вобласці, спецыяльнае падраздзяленне «Альфа» і Аршанскі аддзел фінансавых расследаванняў, у абываваючых канфіскавана фальшывак на суму звыш 50 тысяч даляраў.

На кожнага па пісталету

Супрацоўнікі ўпраўлення па Брэскай вобласці Камітэту па барацьбе з аргзацынацыяй і карупцыяй сумесна са спецпадраздзяленнем «Алмаз» затрымалі ў Брэсце двух армян, дагестанца і азербайджанца, якія спрабавалі прадаць чатыры новыя пісталеты Макарава з прыстасаваннем для бясшумнай стральбы. Кожны пісталет зламаны і ацанілі ў 550 даляраў ЗША. На кватэры ў Брэсце, дзе жылі двое з затрыманых, апрача таго, былі канфіскаваны 9-міліметровы пісталет «Вальтэр» і яшчэ адзін пісталет замежнай вытворчасці.

НАДВОР'Е НА ЗАЎТРА

Крыніца: www.gismeteo.ru

Курс наяўнага даляра на «чорным рынку»
1740

Судны тыдзень пасля Дня Волі

Пяты дзень ідуць суды над удзельнікамі Дня Волі 24 сакавіка.

Нагадаем, што святкаванні, якія распачаліся ў Мінску ў скверы Янкі Купалы, завяршыліся масавымі арыштамі на скрыжаванні праспекту Францыска Скарыны з вуліцай Варшаўскай: па афіцыйных звестках, затрымалі 65 чалавек. У панядзелак 25 сакавіка над удзельнікамі Дня Волі распачаліся суды.

25 сакавіка Цэнтральны суд Мінску вынес першыя прысуды. Два дэманстранты – Віктар Дашкевіч і Віктар Кавешнікаў – атрымалі па 10 сутак адміністрацыйнага арышту. Яшчэ пяцёра ўдзельнікаў акцыі – Аляксей Смольскі, Дзмітрый Тарулё, Валеры Герасімаў, Лявон Садоўскі, Пятро Русаў – аштрафаваныя кожны на 20 мінімальных заробкаў за ўдзел у несанкцыяваным шэсці. Гэта па 200 тысяч рублёў на кожнага. Шэсць чалавек абыхліся папярэджаннямі – Сяргей Трыфанаў, Андрэй Ляховіч, Аляксандр Шавеленка, Мікола Лавіцкі, Андрэй Талстыка, Сяргей Бяздзенежны.

26 сакавіка судзія Цэнтральнага суду Вайцяховіч прызнала лідэра незарэгістраванай арганізацыі Малады Фронт Паўла Севярынца вінаватым у арганізацыі несанкцыяванага шэсця і прысудзіла яго да 15 сутак адміністрацыйнага арышту. Пасля вынясення прысуду яго з залі суду адправілі ў спецпрыёмнік-размеркавальнік МУС.

28 сакавіка ў Цэнтральным судзе разбіралі справы сябра Сойму БНФ «Адраджэнне» Вячаслава Сіўчыка, Юрася Пальчэўскага і Кірылы Папкова.

29 сакавіка пройдзе суд над Эдвардам Зайкоўскім. 1 красавіка будзе судзіць Уладзіслава Ігнатовіча, 2-га – Зміцера Бандарэнку, на 3 красавіка перанесены працэс над Лявонам Ачапоўскім.

Гродзенская Феміда таксама не дрэмле. Усе судовыя працэсы вядуцца ў судзе Ленінскага раёну гораду суддзём Дзмітрыем Дземчанкам. Восем чалавек ужо асуджаныя. 26 сакавіка папярэджанні атрымалі Міхаіл Патрэба ды Раман Рамашка. Вадзім Саранчукоў наступным днём за непадпарадкаванне міліцыі ды арганізацыю несанкцыяванай акцыі атрымаў 10 сутак арышту, аднак судзілі яго завочна. Штрафы мусяць выплаціць Мікола Лемяноўскі – 1 мільён 500 тысяч рублёў беларускіх рублёў, Максім Лебедзеў – 200 тысяч рублёў. 28 сакавіка судзілі старшыню Гродзенскага абласнога аддзялення БНФ Сяргея Мальчыка і Святлану Нех.

Рыгор БУЯН

Падпісны індэкс НАШАЙ СВАБОДЫ 63478

Віншуем з Вялікаднем!

Беларусь просіць мільёны ў Расіі Інакш Саюзу – не бываць

Як заявіў учора на прэс-канферэнцыі міністр замежных спраў Міхаіл Хвастоў, ён перакананы, што 12 красавіка на паседжанні Найвышэйшага дзяржаўнага савету гэтака званай Саюзнай дзяржавы Беларусь і Расіі будуць падпісаныя ўсе дакументы, датычныя агульных эканамічных умоваў для абедзвюх краін.

Міністр вельмі ўмоўна параўнаў новае дзяржаўнае ўтварэнне з саюзам трох еўрапейскіх дзяржаваў – Бельгія, Нідэрланды і Люксембург. Па ягоных словах, амаль усе эканамічныя пытанні ўжо ўзгодненыя з Расіяй – апроч механізму спагнання ўскосных падаткаў, то бок падатку на дабаўленую вартасць.

Як вядома, расійскі бок настойвае на тым, каб беларускія тавары, якія

прадаюцца ў Расіі, абкладаліся падаткам на іхнай тэрыторыі. Беларусь жа сама хоча браць падаткі з кошту тавараў, што прадаюцца ў суседняй краіне.

Па словах М.Хвастова, Беларусь патрабуе ад Расіі штогадовых кампенсацыяў. Агульны іхні памер, які раней ацэньваўся ў 185 мільёнаў даляраў, цяпер складае, па словах міністра замежных спраў, 150-180 мільёнаў даляраў. Толькі такім чынам атрымаецца запоўніць «дзірку», якая ўтворыцца ў беларускім бюджэце пры пераходзе на расійскія ўмовы спагнання ўскосных падаткаў. Як толькі гэтае пытанне будзе вырашанае, апошнія перашкоды, каб перайсці на агульныя эканамічныя ўмовы, будуць знятыя. Як кажа міністр замежных спраў, Беларусь спадзяецца, што пачне атрымліваць кампенса-

цыю ад Расіі ўжо з гэтага году.

Агульныя эканамічныя ўмовы для суб'ектаў гаспадарання дзвюх краін – гэта, з аднаго боку, адмена ўсіх ільготаў, якія сёння існуюць для пэўнай колькасці беларускіх прадпрыемстваў. Адпаведны праект прэзідэнцкага ўказу ўжо падрыхтаваны. Але Аляксандр Лукашэнка не спяшаецца яго падпісваць – ён чакае расійскага адказу на пытанне пра кампенсацыі.

З іншага боку, Беларусь тады будзе атрымліваць расійскія энерганосьбіты – газ і электраэнергію – па тых самых коштах, па якіх іх маюць Смаленская і Бранская вобласці Расіі. Не сакрэт, што тавары беларускай вытворчасці – вельмі энергаёмкія. То бок значную частку ў іхніх коштах складаюць выдаткі на электрычнасць і газ.

Заканчэнне на стар.3

«Маршруткі» сутыкнуліся ў лоб

У сераду ў Мінску адбылося надзвычайнае здарэнне: дзве маршрутныя таксоўкі, што перавозілі пасажыраў па маршруце «Вакзал-Малінаўка-8-Вакзал», сутыкнуліся «лоб у лоб». У выніку пацярпелі не толькі абодва кіроўцы, але і ўсе пасажыры.

Прэс-служба міністэрства па надзвычайных сітуацыях паведаміла, што сутыкненне адбылося на вуліцы Чыгуначнай, калі адзін з кіроўцаў «маршруткі» вырашыў аб'ехаць транспартны паток наперадзе па паласе сустрэчнага руху. Гэта было каля 9 гадзінаў вечара.

Вынікі сутыкнення былі даволі сур'ёзныя. Абодва кіроўцаў заціснула металічнымі канструкцыямі кузаваў «маршрутак». У аднаго з іх медыкі знайшлі пераломы нагі, у другога – пераломы рэбраў, а да таго ж ягоні

твар увесь пасекла аскепкамі ветравогі шкла. Усе сем пасажыраў абедзвюх таксовак былі дастаўлены ў мінскія шпіталі з траўмамі рознай ступені цяжкасці.

Пасля гэтага інцыдэнту мінскія гарадскія ўлады проста мусяць перагледзець умовы дзейнасці маршрутных таксовак сталіцы – з увядзеннем адмысловай сертыфікацыі кіроўцаў, рэгулярнай праваркі тэхнічнага стану кожнага мікрааўтобуса і гэтака далей. Дарэчы, суседняя Расія, якая нядаўна вельмі шчыльна сутыкнулася з праблемай павышанай аварыйнасці «мар-

шрутак», гэтую праблему вырашыла радыкальна. Напрыклад, забараніла выкарыстоўваць найбольш небяспечныя мадыфікацыі мікрааўтобусаў у якасці грамадскіх таксовак. На мінскіх жа вуліцах якіх толькі «маршрутак» не пабачыш!

Ірына СТАРЦАВА

Арышт і штрафы

Пяць удзельнікаў святкавання Дня Волі ў Гродне ў сераду і чацвер атрымалі прысуды.

Кіраўнік гарадской арганізацыі Маладога Фронту Вадзім Саранчукоў пакараны 10 суткамі арышту. Адно суткі ён ужо адбыў. Міліцыя затрымала яго 24 сакавіка, а выпусціла 25-га.

Самы вялікі штраф – 1,5 мільёна рублёў – суддзя Дземчанка прысудзіў М.Лемяноўскаму.

Апошні пасля ўскладання кветак да мемарыяльнай шыльды паўстанцам Т.Касцюшкі сказаў некалькі словаў да прысутных. На 500 тысяч рублёў аштрафавана С.Нех з Маладой Грамады. Кіраўнік мясцовай арганізацыі БСДГ В.Сазонаў – на 200 тысяч. Беспрацоўны М.Лебедзеў папярэджаны судом.

Сяргей МАКСІМОВІЧ

Аспірантка просіць палітычнага прытулку

27 сакавіка ў судзе гораду Рэчыцы (Гомельская вобласць) павінен быў прадоўжыцца суд над актывісткай Аб'яднанай грамадзянскай партыі, аспіранткай Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі Наталляй Брэль. Яна абвінавачваецца ў паклёпе на прэзідэнта і знявазе яго асобы (частка 1 артыкулу 367 і частка 1 артыкулу 368 Крымінальнага кодэксу РБ).

Напярэдадні прэзідэнцкіх выбараў Наталля Брэль перадала ў Рэчыцкі гарвыканкам пашылку для Аляксандра Лукашэнкі. Пашылку распакавалі. У ёй аказаліся мыла, кавалак вя-

роўкі і іншыя прадметы, якія потым былі расцэнены пракуратурай як зневажальныя для Аляксандра Лукашэнкі. Наталлю Брэль затрымалі і на некалькі сутак змясцілі ў следчы ізалятар, аднак потым адпусцілі пад падпіску аб нявыездзе. 27 сакавіка яна зноў не з'явілася ў суд і практычна была аб'яўлена ў вышук.

Як вынікае з паведамлення прэс-службы Аб'яднанай грамадзянскай партыі, Наталля Брэль пакінула тэрыторыю Беларусі і некалькі дзён таму папрасіла палітычнага прытулку ў Бельгіі.

Генадзь БАРБАРЫЧ

У сенатары – без альтэрнатывы

26 сакавіка абраннем у Савет рэспублікі прадстаўніка па Брэсцкай вобласці скончылася фармаванне верхняй палаты Нацыянальнага сходу. Давыбавы трох «сенатараў» замест тых, што з нейкіх прычынаў выбылі, праходзілі на безальтэрнатыўнай аснове.

«Сенатарам» ад Брэстчыны стаў Леў Дубовіч – 1940 году нараджэння, інжынер-электрык, старшыня Камітэту па энергаэфектывнасці пры Савеце міністраў, беспартыйны, на тэрыторыі вобласці пражыў звыш 20 гадоў. У Савец Рэспублікі заняў месца Пятра Брыгадзіна, прызначанага міністрам адукацыі.

19 сакавіка ў Гомелі на паседжанні базавых Саветаў дэпутатаў вобласці ў Савет рэспублікі абраны гомельскі губернатар – Аляксандр Якабсон. Губернатар прыйшоў на змену былому гендырэктару «Беларуснафты» Уладзіміру Муляку, які з'ехаў на сталае жыхарства ў Расію. За абранне Аляксандра Якабсона, 1951 году нараджэння, інжынера-будаўніка, палітолага, старшыні Гомельскага аблвыканкаму, які жыве на тэрыторыі рэгіёну звыш 49 гадоў, прагалавалі практычна 98% з 710 дэпутатаў мясцовых Саветаў.

20 сакавіка на «сенатары» ад Гродзеншчыны абралі рэктара Гродзенскага дзяржаўнага аг-

раднага ўніверсітэту прафесара Вітольда Песціца – тайным галасаваннем за яго выказаліся 367 дэпутатаў, супраць – 12. В.Песціц нарадзіўся ў Гродзенскім раёне ў 1949 годзе; заатэхнік, гарадзенец, беспартыйны, на тэрыторыі вобласці жыве больш за 50 гадоў.

Такім чынам, фармаванне Савету рэспублікі можна лічыць завершаным да пачатку вясновай сесіі, якая адкрываецца 2 красавіка – абраныя 63 з 64 «сенатараў». Адно месца застаецца за А.Лукашэнкам – ці мала каму за што прыйдзеца «аддзячыць» сенатарствам?

Рыгор БУЯН

Змены ў страхаванні аўтатранспарту

Прэс-служба прэзідэнта паведамляе пра новы ўказ кіраўніка дзяржавы аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у дзеючы ад 19.02.1999 г. «Аб парадку і ўмовах правядзення абавязковага страхавання грамадзянскай адказнасці ўладальнікаў транспартных сродкаў».

Цяпер рэгламентуецца абавязак страхушчыка (Беларускага бюро па транспартным страхаванні) рабіць пераразлік памеру шкоды, прычыненай пацярпеламу, у выпадках неажажыццельнага выплаты страхавога пакрыцця на працягу двух месяцаў з моманту ДТЗ;

– распаўсюджванне дзеяння дамовы страхавання на ўсіх уладальнікаў (карыстальнікаў) транспартнага сродку, незалежна ад таго, ці названы яны ў гэтай дамоў, што выключае неабходнасць унясення ў яго змяненняў пры любым пашырэнні кола ўладальнікаў (карыстальнікаў) транспартнага сродку;

– абавязак страхушчыка пакрыць шкоду, прычыненую пацярпеламу асобай, якая не мае законных падстаў на права кіравання транспартным

сродкам, калі ўладальнік гэтага транспартнага сродку заключыў адпаведную дамову страхавання;

– распаўсюджванне 50-працэнтнай зніжкі пры выплаце адпаведных страхавых узносаў на грамадзян, што атрымалі транспартныя сродкі праз органы сацабароны на льготных умовах.

У сувязі з меркаваным уступленнем Беларускага бюро па транспартным страхаванні ў еўрапейскую сістэму «Зялёная карта» ўказ усталёўвае асаблівае рэгуляванне адносінаў з удзелам нерэзідэнтаў Рэспублікі Беларусь, што маюць сертыфікат «Зялёная карта». Як адзначаецца ў афіцыйным каментарыі да ўказу, сяброўства ў гэтай сістэме дазволіць спыніць адток замежнай валюты за мяжу ў памеры 5 млн. дзяларў ЗША штогод у сувязі з неабходнасцю куплі рэзідэнтамі Рэспублікі Беларусь сертыфікатаў «Зялёная карта» замежных страхавых кампаніяў.

Указ прэзідэнта, падпісаны 26 сакавіка, увойдзе ў сілу пасля афіцыйнага апублікавання.

Наталля КУЛАГІНА

Суд над журналістамі «Пагоні»

28 сакавіка стала вядомай дата суду над галоўным рэдактарам газеты «Пагоня» Міколам Маркевічам і журналістам Паўлам Мажэйкам. Судовы працэс пачнецца 9 красавіка. Вёсці яго будзе суддзя Мікалай Сяргейка. Працэс адбудзецца ў Ленінскім раённым судзе Гродна.

Рэгіянальная газета «Пагоня» была закрыта 12 лістапада 2001 году. Працэс закрыцця выдання быў ініцыяваны абласной пракуратурай.

Сяргей МАКСІМОВІЧ

Пасля смерчу пушчу рэжуць

У складаных адносінах супрацьстаяння абаронцаў зялёнага багацця Белаўскай пушчы і нарыхтоўшчыкаў драўніны ў нацыянальным запаведніку ды яшчэ ў леспрамгасаўскіх маштабах умяшалася прырода. Моцны ўраган, які захапіў пушчу напрыканцы лютага, загубіў 180 гектараў рэліктавага лесу. Паласа даўжынёю 4,5 кіламетры і шырынёю да 400 метраў нагадвае сабою след падзення метэарыту. Ствалы дрэваў зламаныя, нібыта запалкі. Ветравы шквал сарваў з 700-гадовага цар-дуба дзве вялікія галіны. Побач з ім з каранямі вырваныя вежавыя хвой, ясені, маладыя дубы. Генеральны дырэктар нацыянальнага парку Мікалай Бамбіза, які не марудзіць, арганізаваў масавую распалоўку дрэваў у завалах. Зараз у пушчы працуюць ажно 44 (!) брыгады лесарубаў. Такага візгу пілаў самыя старыя лесу Еўропы не чуў нават у захопніцкія войны. Жывы лес вывозіцца з пушчы на станкі магутнай дрэваапрацоўчай лініі ў вёсцы Камянюкі. Для працы без выхадных суды запрашалі 60 мужчынаў з вёсак беларускага Палесся. Створаны ўдарны фронт на экспертным накірунку, бо дошкі з запаведніка карыстаюцца павышаным попытам у вытворцаў мэблі высокай экалагічнай пробы ў Нямеччыне.

Журналістам з недзяржаўных выданняў дарога ў пушчу закрытая. Іншыя наведнікі кажучы, што ім таксама не ўдаецца пабачыць зблізку працу лесарубаў, бо паваленыя тоўстыя дрэвы перагароджваюць унутраныя дарогі, як тыя шлагбаумы. Адгарадзіўшы сябе ад людзей, кіраўнікі нацыянальнага парку спяшаюцца вывалачы больш лесу на перапрацоўку, пакуль у званы трывогі не заб'юць айчынную навуку, актывісты грамадскіх арганізацыяў і эксперты Еўрасаюзу. Як вядома, гэты аўтарытэтыны каардынатар еўрапейскай супольнасці пакуль затрымлівае працэдуру ўручэння Белаўскай пушчы

Дыплама Еўропы на паўторны пяцігадовы тэрмін. Дадаткова сумненні з'явіліся пасля дасланага ў Савет Еўропы пісьмовага Звароту беларускай грамадскасці. Яго падпісалі Ніл Гілевіч і Юры Хадыка, Таццяна Процька і Святлана Алексіевіч, Радзім Гарэцкі і іншыя вядомыя ў Беларусі людзі. Сутнасць іх калектыўнай думкі ў тым, што новае кіраўніцтва Белаўскай пушчы парушае ключавыя правілы аховы прыроды. Прамысловае прыродакарыстанне і камерцыйнае асваенне пагражаюць унікальнаму лесу.

Карэспандэнт НАШАЙ СВАБОДЫ звярнуўся да Валерыя Дранчука – аднаго з тых, хто ініцыяваў зварот беларусаў у Савет Еўропы, а зараз робіць захады, каб спыніць новы ўсплёск гаспадарчай дзейнасці ў нацыянальным парку.

– У пушчу прыйшлі лесарубы ад улады, – кажа Валерыя Дранчук. – У 2001 годзе яны высеклі больш як 50 тысячаў кубічных метраў драўніны. У 2002 годзе мелі намер нарыхтаваць яшчэ 60 тысячаў, а з ўлікам буралому ў лютым можна задаволіць і больш пражны апетыт. Калі ёсць лесазавод, то гаспадарнік спіць і думае, як яго загрузіць сыравінай. Таму пачалі лесапавал у запаведніку пад прыкрыццём барацьбы з жуком-караем. А зараз рукі развязаныя для некантраляванага суцэльнай высеці. У пушчу не выклікалі спецыялістаў з Акадэміі навук для незалежнай экспертызы сітуацыі.

Адміністрацыя парку цалкам падпарадкаваная кіраўніцтву справам прэзідэнта. За непрацяглае час ад агляду за лесам адлучаныя больш 200 пушчанцаў. На іх месцы набіраюць наймітаў, якім усё роўна, дзе выкалочаць сабе заробак. У пушчы нават зручней, бо кубаметры большыя. Гэтыя людзі з піламі не задаюць лішніх пытанняў. Яны – палухмяныя выканаўцы.

Галіна БАРАВАЯ

Арміі патрэбныя дактары душы

Ва Узброеных сілах Беларусі вельмі шмат вакантных пасадаў афіцэраў-выхавацеляў і афіцэраў-псіхолагаў. І кадравая праблема – не адзіная, што была на парадку дня збору ваенных псіхолагаў у Мінску. У інтэрв'ю БелаПАНу старшы афіцэр упраўлення маральна-псіхалагічнага забеспячэння УС падпалкоўнік Ігар Ахрамовіч паведаміў, што на зборы вялікая ўвага была нададзена маральна-псіхалагічнаму стану афіцэрскага корпусу УС. «Афіцэры і прапаршчыкі – тая сіла, на якой трымаецца сучасная беларуская армія», – заявіў І.Ахрамовіч. І.Ахрамовіч падкрэсліў, што рашэнне аб завяршэнні рэфармавання Узброеных сіл і іх скарачэнні – «гэта дзяржаўная задача, а не жаданне Мінабароны». «Мы людзі ваенныя і выконваем загад», – сказаў І.Ахрамовіч. Тым не менш «рэфармаванне ідзе часам балюча», і тут, паводле слоў падпалкоўніка, ваенныя псіхологі «павінны быць псіхатэрапеўтамі, ісці і размаўляць з людзьмі, здымаць псіхалагічную нагрузку ў калектыве».

Асабліва ўвага, паводле слоў І.Ахрамовіча, была нададзена аналізу выпадкаў суіцыду салдат тэрміновай службы. За большасцю выпадкаў суіцыду – «неразуменне маладым чалавекам самога сэнсу свайго існавання: для чаго, альбо для каго ён жыве? якія ў яго перспектывы? як яму далей жыць?»

Юрый КАСЬЯНАЎ

Смалакурні на вуліцах сталіцы

Старшыня Мінскага гарвыканкаму Міхаіл Паўлаў узяў адпачынак. Сталічны горадначальнік вось ужо два гады як пераехаў з дзяржгатэлю ў Драздах у службовую кватэру, што ў адным з элітных дамоў Мінску. Відавочна, што чыноўніку спатрэбілася перадышка, каб уладкаваць хатнія справы.

Тым часам падначаленыя, якія ачолюваюць брыгады па добраўпарадкаванні гораду, абіяцалі сустрэць «шэфа» пры-

гожа. З 15 сакавіка пачаўся месячнік па ачысціцы Мінску пасля зімы. Агульнагарадскі суботнік прызначаны на 20 красавіка. А суботнік на працоўных месцах з пералічаннем дзённага заробку людзей на асобны рахунак будзе аб'яўлена дадаткова. Неўзабаве на лозунгах-расцяжках над прарэзай часткай вуліцаў з'явіцца заклікі да гараджанаў, дзе ключавым будзе радок з новага гімну па-расійску: «И в

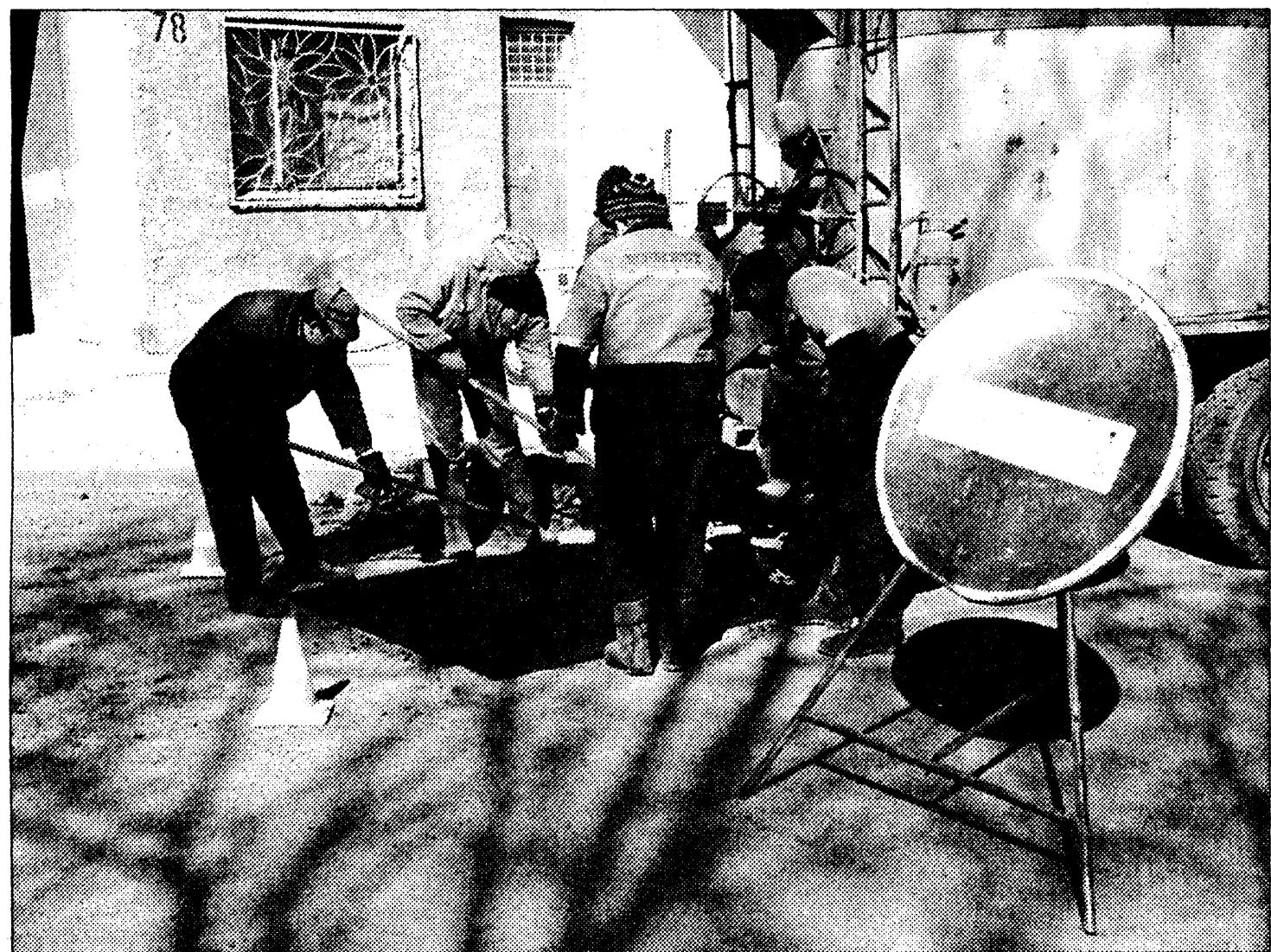
этой красе величавой есть доля труда моего».

Якую ж прыгажосць адчуваюць, прыкладам, вадзіцелі і мінакі, калі натыкаюцца на асфальце аб берагі свежаўтрам баваных латак? Нават палатно галоўнага праспекту выглядае, як коўдра з абрэзкаў на ложку жабрака. Дрэнныя дарогі – таксама адлюстраванне беднасці. З-за таго, што не вядзецца капітальны рамонт, Мінск мае вострую патрэбу

лапіць пасля зімы дарожнае пакрыццё на плошчы ў 186 000 квадратных метраў. Гэты ямачны рамонт, як кваліфікуюць справу адмыслоўцы, патрабуе вялікіх затратаў ручной працы і спараджае нездаровую экалагічную атмасферу, бо ў людных месцах працуюць «смалакурні»

з гарачым бітумам. Каб ліквідаваць ямы на дарогах, гарадскому бюджэту давядзецца панесці выдаткі ў суме 4 мільярды 52 мільёны рублёў. Гэта палова сродкаў, запланаваных сёлета на ўсё дарожнае будаўніцтва ў сталіцы.

Вячаслаў КУЛІК

Фота Ул.ШІЛІКА

29 сакавіка 2002 году

К Р А Й

3

Сусветны банк нам дапаможа

Новая стратэгія супрацоўніцтва Сусветнага банку (СБ) з Беларуссю на 2002-2004 фінансавыя гады, якая будзе рэалізоўвацца ў партнёрстве з уладамі краіны, канцэнтруецца на галінах, «здольных прынесці адчувальную карысць Беларусі, дапамагчы краіне замацаваць інвестыцыйны клімат». Пра гэта заявіў кіраўнік прадстаўніцтва СБ у Беларусі Сяргей Кулік. Новая стратэгія была ўхвалена Радаю выканаўчых дырэктараў СБ 14 сакавіка.

Паводле словаў С.Куліка, стратэгія прадугледжвае два магчымых сцэнарыі крэдытавання. Мінімальны – у аб'ёме да 140 мільёнаў даляраў ЗША – будзе падтрымліваць мерапрыемствы сацыяльнай значнасці, такія, як праект па ліквідацыі наступстваў Чарнобыльскай аварыі, а таксама стварэнне фонду сацыяльных інвестыцый.

Базавы сцэнарыі з агульным аб'ёмам крэдытавання да 270 мільёнаў даляраў ЗША прадугледжвае падтрымку праектаў па развіцці прыватнага сектара і рэструктурызацыі прадпрыемстваў, рэфармаванні аховы здароўя, укараненні сістэмы адраснай сацыяльнай дапамогі і рэструктурызацыі сельскагаспадарчых прадпрыемстваў.

Паводле словаў С.Куліка, характэрнай асаблівасцю новай стратэгіі стала тое, што эксперты СБ правялі шырокія кансультацыі з грамадзянскай супольнасцю.

Цяпер СБ распрацоўвае комплекс мерапрыемстваў з удзелам няўрадавых арганізацый, і асабліва значэнне надаецца падтрымцы ініцыятываў з рэгіёнаў Беларусі.

Ірына САЗАНОВІЧ

Міліцыю і КДБ будуць скарачаць

Сілавыя ведамствы Беларусі пастаўлены перад пагрозай масавых скарачэнняў. «Будзе пастаянна змяншацца колькасць супрацоўнікоў сілавых ведамстваў, у прыватнасці, падпісаны ўказ і вызначана шатная колькасць МУС у складзе 80 тысячай – гэта толькі прамежавы этап, і будзе далейшае скарачэнне колькасці МУС ды іншых сілавых ведамстваў». Такую заяву 28 сакавіка на брыфінгу зрабіў намеснік Дзяржаўнага сакратара Савету бяспекі Беларусі Міхаіл Удовікаў па выніках пашыранай нарады сілавых структураў з удзелам прэзідэнта 25 сакавіка.

колькасці яно большае, чым іншыя ведамствы», – падкрэсліў М.Удовікаў.

«Прэзідэнт сур'ёзна скрытыкаваў дзейнасць нашых ведамстваў. Адзначана недасатковасць намаганняў Камітэту па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю МУС – выяўлены факты, даруйце за таўталогію, арганізаванай злачыннасці і карупцыі. Што да падраздзяленняў па барацьбе з эканамічнай злачыннасцю, то, не кажучы ўжо пра мізэрную колькасць выяўленых фактаў буйнога хабару, выплачаны матэрыяльны ўрон па закончаных крымінальных справах не блізка да 100%, і нават некаторым падраздзяленням не дазваляе акупляць іх сабекошт», – адзначыў М.Удовікаў.

Асобныя факты незаконнага выкарыстання фінансавых сродкаў ёсць у пажылых войсках, злоўжыванне службовым становішчам, выкарыстанне службовага становішча ў асабістых мэтах зафіксаваныя сярод супрацоўнікаў Мытнага камітэту.

Аднак найгалаўнейшай за-

дачай нарады была выпрацоўка «праграмы працы ўсіх сілавых ведамстваў на бліжэйшыя два-тры гады». «На кожны дзяржаўны орган была ўскладзена адказнасць за рэалізацыю пэўнага кірунку дзейнасці», – сказаў М.Удовікаў. Савет міністраў разам з аблвыканкамамі мусіць унесці на падпісанне А.Лукашэнку «прапановы па ўдасканаленні дзейнасці праваахоўных ды іншых дзяржаўных органаў, скіраваных на паляпшэнне працы, асабліва ў сферы барацьбы з арганізаванай злачыннасцю, карупцыяй і эканамічнымі злачынствамі, а таксама рэцыяналізацыю выдаткаў на іх утрыманне».

Саўмін мусіць унесці ў Крымінальны кодэкс змены і дапаўненні, «накіраваныя на стымуляванне зацікаўленасці грамадзянаў, які прыцягваюцца да крымінальнай адказнасці, у поўнай кампенсацыі матэрыяльнага ўрону». Гэта значыць, што правасуддзе будзе «больш гуманна адносіцца да асобаў, што пераступілі закон, калі яны добраахвотна будуць кампенсаваць урон, прычынены дзяржаве і канкрэтным асобам – да іх будуць прымяняцца меры больш мяккія і, у асноўным, не звязаныя з пазбаўленнем волі – каб дзяржава не несла фінансавых выдаткаў на іх утрыманне».

Напрыканцы Міхаіл Удовікаў заклікаў СМІ перайсці «ад канфрантацыі да канструктыўнага дыялогу» і сышоў. Намеснік Дзяржсакратара не стаў нават адказаць на пытанні.

Рыгор БУЯН

Курс на Усход

Беларуская замежная палітыка працягвае арыентавацца на Усход. Зайтра міністр Міхаіл Хвастой выпраўляецца ў Іран.

Фота IREX/ProMedia

Як паведаміў ён сам на прэсканферэнцыі 28 сакавіка, падчас візіту плануецца правесці пратакольныя перамовы з прэзідэнтам Ірану Махамедам Хатамі, прэм'ер-міністрам краіны, а таксама міністрамі замежных спраў, гандлю і культуры. Беларускі міністр замежных спраў перададзены М.Хатамі асабістае пасланне ад Аляксандра Лукашэнкі.

Па словах Міхаіла Хвастова, асноўная мэта ягонага падарожжа – падрыхтоўка візіту іранскага прэзідэнта ў Беларусь. Апроч таго, міністр плануе азнаёміцца з агульнапалітычнай сітуацыяй у рэгіёне і заняцца інтэнсіфікацыяй гандлёва-эканамічных стасункаў паміж дзвюма краінамі.

Год таму Беларусь наведваў іранскі міністр Камаль Харазі. Цяпер надышоў час адказаць візітам на візіт.

Паводле звестак, атрыманых з Міністэрства замежных спраў, падчас беларуска-іранскіх сустрэчаў будзе абмяркоўвацца матчымы ўдзел Беларусі ў праектах аднаўлення эканомікі Афганістану.

Дарэчы, на сваёй прэсканферэнцыі М.Хвастой адзначыў, што Беларусь пакуль не збіраецца ўсталяваць дыпламатычныя стасункі з гэтай краінай. Па ягоных словах, пакуль нашай краіне хапае інфармацыі, што пастаўляюць МЗС Расіі, а таксама іншых краінаў. Адкрыццё нейкай беларускай місіі ў Афганістане магчымае толькі тады, заявіў міністр, калі наш бок пабачыць перспектывы атрымаць пэўны эканамічны прыбытак ад двухбаковага супрацоўніцтва з Афганістанам.

Адзначым, што дагэтуль талібскі Афганістан спецыялізаваўся на знешнім рынку хіба ў вытворчасці герайну і іншых наркотыкаў, сыравіна для якіх у буйных памерах вырошчвалася пад пякучым афганскім сонцам. Потым наркотыкі паспяхова траплялі ў любую краіну свету. Натуральна, што афіцыйны

Мінск такое супрацоўніцтва не цікавіць – прынамсі, афішаванае супрацоўніцтва. Пра іншы прыбытак ад разбуранай краіны пакуль рана весці размову.

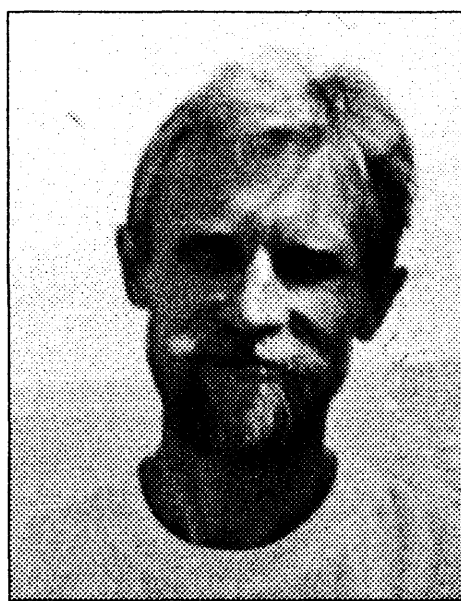
Паводле МЗС, паміж Беларуссю і Іранам назіраецца паступовы рост тавараабароту. З 89 тысяч даляраў у 1993 годзе ён павялічыўся да 38,707 мільёна даляраў у 2001 годзе. Пры гэтым беларускі экспарт павялічыўся да 37,890 млн. даляраў ЗША, а імпорт склаў усяго 817 тысяч даляраў. У Іран з'явіліся пастаўляліся пруткі з вугляродзістай сталі, сінтэтычныя валокны і ніці, калійныя ўгнаенні, электронныя інтэгральныя схемы, матэрыялы. У Рэспубліку Беларусь, у асноўным, імпартаваліся прадукты для прыгатавання саусаў, вырабы з пластыку, медыцынскія прыборы, а таксама свежы і сушаны вінаград.

Нагадаем чытачам, што Іран – разам з Паўночнай Карэяй і Іракам – быў залічаны амерыканскім прэзідэнтам Джорджам Бушам у шэраг «восі зла». Гэта значыць, што, па звестках амерыканскіх спецслужбаў, афіцыйны Тэгеран не толькі падтрымлівае міжнародны тэрарызм, але і працуе над стварэннем уласнай зброі масавага паражэння. А ўплывовая газета The New York Times нядаўна распавяла сваім чытачам, што ў 2001 годзе прэзідэнт Ірану М.Хатамі падпісаў сакрэтную дамову з Палесцінай, паводле якой аўтаномія ў складзе Ізраілю атрымлівала вялікія партыі зброі ў абмен на разведдзеныя пра Ізраіль. Асаблівую пікантнасць давала тое, што гэтая дамова нібыта была падпісаная ў Маскве. Пазней і іранскія, і палесцінскія афіцыйныя асобы абверглі гэтыя звесткі.

Міхась КАРПОВІЧ

«Суд нагадвае мне тэатр»

Сяргей Цурко – адвакат. Выступае абаронцам у судзе па крымінальных справах, узбуджаных супраць Віктара Івашкевіча – галоўнага рэдактара газеты «Рабочы», Міколы Маркевіча – галоўнага рэдактара газеты «Пагоня», шматлікіх крымінальных і адміністрацыйных справах. Прадстаўляе інтарэсы Святланы Завадскай у справе аб знікненні апэратара ОРТ Дзмітрыя Завадскага.

– Калі я пазнаёміўся з матэрыяламі крымінальнай справы, я сказаў, што папярэднія следства не даказала віны В.Ігнатова і М.Маліка ў выкраданні Д.Завадскага. Доказы, якія прадставіла следства, я не мог лічыць абгрунтаванымі, здабытымі і замацаванымі адпаведна з законам. Я адразу звярнуў увагу, што асноўны доказ віны быў здабыты з парушэннямі Крымінальна-працэсуальнага кодэксу, паказанні сведкаў супярэчлівыя, блытаныя. Для мяне было істотным адно пытанне: «Яны ці не яны? А калі яны, то ці даказана гэта?» Калі б былі абгрунтаваныя доказы, тады б не было пытанняў. А так застаецца пытанне: «Дзе Д.Завадскі альбо яго цела?» Падкрэсліваю, мне глыбока несімпатэчныя людзі, якіх абвінавачвалі ў выкраданні Д.Завадскага. Але па гэтым эпізодзе ні следства, ні суд не прадставілі неабходных доказаў іх віны. Са мною пагадзіліся жонка і маці Д.Завадскага. Мы скарысталі сваё права і падалі скаргу ў Вярхоўны суд на адмену прысуду. Наша мэта адна: каб актыўна пачалося высвятленне ўсіх абставін знікнення Д.Завадскага.

– Добра вядома, што сёння ў Беларусі вельмі мала спраў, якія тычацца свабоды слова ці ўдзелу ў акцыях апазіцыі, удаецца выйграць у судзе. У нас слабая школа адвакатаў?

– У нас больш за дзве тысячы адвакатаў. Сярод іх вельмі шмат прафесійных людзей. Я не магу сказаць, што ў Беларусі слабая школа адвакатаў. Адвакаты – адна з частак беларускай эліты. А што тычыцца пытання, чаму амаль усе падобныя справы прайграюць, то тут ужо не прававая катэгорыя, а выключна палітычная. Адміністрацыйныя справы – цалкам палітычныя. Напрыклад, разгляд адміністрацыйных спраў, якія тычацца мерапрыемстваў, што адбыліся 24 сакавіка. Людзі святкавалі Дзень Волі і ўскладалі кветкі да помнікаў Янку Купалу і Якубу Коласу. Тут няма парушэнняў закону «Аб сходах, мітынгах, вулічных шэсцях, дэманстрацыях і пікетаванні». Для ўскладання кветак не патрабуецца дазволу. Але калі пачаўся хапун, то складалі пратаколы за несанкцыянаванае пра-

вядзенне мітынгаў. На судзе адвакаты абгрунтоўвалі гэтае парушэнне. Але на нашыя абгрунтаванні суд не звяртаў увагі.

Паўла Севярынца пакаралі арыштам на 15 сутак. Судовы працэс павінен быў пачацца а 15 гадзіне, а за паўгадзіны да працэсу ўжо пад'ехалі міліцыянты. Я пытаюся: «Што вы тут робіце?» Адказ: «Прыехалі па Севярынца». Яны ўжо ведалі, якім будзе прысуд.

Тое, што адбывалася пазней у судзе, было звычайным спектаклем. Гэта была кепска адыграная пастаноўка. Суддзя свала працэс, выносіла і падпісвала пастанову аб пакаранні П.Севярынца, але я лічу, што яна працавала па сцэнары. Дык пра якое права і закон можна гаварыць? Суд зараз – тэатр, які працуе па напісаным сцэнары. Ёсць галоўны сцэнарыст і ёсць рэжысёры. Тут няма сэнсу працаваць адвакатам. Калі са мною заключаюць дамову, я так і кажу: «Гэта бессэнсоўна». Але людзі жадаюць, каб прыйшоў адвакат і прафесійна абгрунтаваў тыя парушэнні, якія дапускае суддзя. Напрыклад, адпаведна закону сведкам на судзе можа быць асоба незацікаўленая. А ў нас на ўсіх паседжаннях сведкамі выступаюць міліцыянтны ды амапаўцы. Іхныя сведчанні ні ў якім разе не могуць быць пакладзеныя ў аснову абвінавачвання. Я звяртаю ўвагу суду на гэту акалічнасць і патрабую, каб мае пратэсты былі ўнесены ў пратаколы судовых паседжанняў. Суддзя не можа не бачыць відавочных парушэнняў, на якія звяртаюць увагу адвакаты. Падобныя судовыя працэсы не адбываюцца ні Канстытуцыі, ні закону.

– Часам складаецца ўражанне, што суды за кошт апазіцыі напаўняюць бюджэт краіны. Тыя нешматлікія акцыі, якія адбываюцца ў Беларусі, звычайна заканчваюцца халупом. На наступны дзень ідуць суды, «парушальнікам» прысуджваюць немалыя штрафы. Гэтыя штрафы акуртаны сплываюць і затрыманых адпачываюць.

– Я не ведаю, ці гэта робіцца дзеля таго, каб напаўняць бюджэт краіны. Але гэта сапраўды так. Акцыі адбываюцца не толькі ў Мінску, але і па ўсёй краіне. Людзей забіраюць сотнямі. За рэдкім выключэннем іх папярэджваюць, але асноўная мера пакарання – штрафы.

– Ці ёсць механізмы абскарджвання раішэнняў беларускіх судов у міжнародных структурах?

– Гэтыя механізмы для Беларусі абмежаваныя. Усе чулі пра Еўрапейскі суд па правах чалавека ў Страсбургу. Але ён разглядае справы ў рамках Еўрапейскай канвенцыі па правах чалавека толькі дзяржаваў – сябраў Еўрасаюзу. Беларусь – не сябра Еўрасаюзу.

Мы можам абскардзіць раішэнні суду ў Камітэце па правах чалавека пры ААН, але гэта не судовы орган. Гэты камітэт створаны ААН, і раішэнні, якія ён выносіць, не маюць абавязковага характару. Іх характар рэкамендацыйны. А справы там разглядаюцца вельмі марудна – ад некалькіх месяцаў да некалькіх год. Я рыхтаваў некалькі такіх скаргаў для сваіх кліентаў, але ніхто з іх не атрымаў пакуль рэакцыі.

Гутарыла Валянціна ЛЕЦКА

Не з'явілася на суд

Разгляд крымінальнай справы Наталлі Брэль за паклёп у дачыненні да прэзідэнта адкладзены на няпэўны час.

Суд быў прызначаны на 27 сакавіка. Але абвінавачаная не

прыйшла. З'явілася інфармацыя, што яна знаходзіцца ў Бельгіі, дзе звярнулася да ўладаў з просьбай аб прадастаўленні палітычнага прытулку.

ІА ПЦ «Вясна»

Беларусь просіць мільёны ў Расіі

Заканчэнне, пачатак на стар.1

Таму істотная зніжка кошту энерганосбітаў тэарэтычна можа падвысіць іх цэнавую прывабнасць як у самой Беларусі, так і ў Расіі. На дадатак, Беларусі і Расіі могуць нарабіць дамовіцца пра адзіныя тарыфы на паслугі чыгункі ў абедзвюх краінах.

На думку Міхаіла Хвастова, падпісанне ўсяго пакета беларуска-расійскіх эканамічных пагадненняў 12 красавіка замучае пазіцыі беларускіх вытворцаў на расійскім рынку, у чым зацікаўлены і Беларусь, і Расія. Па ягоных словах, эканамічныя заканадаўствы дзвюх краінаў практычна адпавядаюць адно аднаму. Таму міністр прапаноўвае «не спяшацца» – і больш старацца падагнаць свае эканамічныя заканадаўствы да нормаў Сусветнай гандлёвай арганізацыі, у шэрагі сябраў якой

імякнуча патрапіць як Расія, так і Беларусь.

Дарэчы, падчас прэсканферэнцыі Міхаіл Хвастой пацвердзіў, што на паседжанні Найвышэйшага савету Саюзаў дзяржавы можа адбыцца прызначэнне былога прэм'ер-міністра Беларусі Уладзіміра Ярмошына на «адказную пасаду» ў саюзных структурах. Назва пасады не ўдакладнялася. Дагэтуль У.Ярмошын, адстаўлены ад пасады адразу пасля прэзідэнцкіх выбараў, чакае вырашэння свайго лёсу. Магчыма, яго паклічуць замяніць на пасадзе дзяржаўнага сакратара Саюзнай дзяржавы Паўла Барадзіна – колькасць скандалаў вакол апошняга ўжо даўно перавысіла ўсе магчымыя нормы. А ягоныя публічныя заявы пра непатрэбнасць пасады беларускага прэзідэнта, агучаныя нядаўна, не маглі не выклікаць раздражнення афіцыйнага Мінска.

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ

ПОНЕДЕЛЬНИК • 1 АПРЕЛЯ

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.40	Новости.
06.10, 07.10, 08.10	Доброе утро, Беларусь!
09.10, 17.00	«Тайны следствия». Серил (Россия). Фильм 2-й. 1-я серия.
10.05	Арсенал. Программа об армии.
10.35	Телебарометр. Прогноз погоды.
11.00, 21.50	«Семейные узы». Серил (Бразилия).
12.15	Час профессионала.
12.45	Волшебная шкатулка «Сюзумультифильма». «Следствие ведут Колобки». Фильмы 1-й и 2-й; «Крылья, ноги и хвосты».
13.20	Е.Леонов и В.Невинный в кинокомедии «ЗА СПИЧКАМИ» (Россия - Финляндия).
15.20	Детективный серил «Жули Леско» (Франция).
18.25	Зона Икс.
18.35	Романтическая комедия «СОБАЧИЙ ПАРК» (США).
20.00	Главный вопрос.
20.40	Колыбельная.
21.00	Панорама. Информационный канал.
22.40	Стадион.
23.10	Планета «АРТ».
00.00	Александр Песков на «Золотом шлягере-2001».
00.40	Ночной сеанс. Комедия «ДМБ-004» (Россия).
08.00	Новости.
08.15, 18.00	«Земля любви». Серил.
09.10	Фаина Раневская и Юрий Яковлев в комедии «ЛЕГКАЯ ЖИЗНЬ».
10.50	Библиомания.
11.00	Новости (с субтитрами).
14.15	Страна чудес. Комедия «ЗАБЫЧЛИВЫЙ ПРОФЕССОР».
16.00	Большая стирка. Специальный выпуск.
17.00	Вечерние новости.
17.25	Смехопанорама Евгения Петросяна.
18.55	«Кто хочет стать миллионером первого апреля?».
20.00	Время.
20.35	Премьера. Панкратов-Черный в многосерийной комедии «СДВИНУТЫЙ». 1-я серия.
21.40	Независимое расследование. Милицкий розыгрыш.
22.30	Ночное «Время».
23.00	Цивилизация. Рассекреченный гений.
23.30	Ночная смена.
08.00, 10.00, 16.00, 19.00	Вести.
08.10	«Наука о сверхъестественном. Похороненные живые». Док. серил (Великобритания).
09.10	Мелодрама «НАВЕКИ ТВОЯ» (Индия). 2000 г.
10.20	«Санта-Барбара». Серил (США).
16.20	Дорожный патруль.
16.30	Афиша.
16.40	Экспертиза РТР. Дайджест. Виктория Корхина, Ирина Мазуркевич, Евгений Сидихин и Анатолий Равикович в телесериале «В зеркале Венеры».
17.50	«Комиссар Рекс». Серил (Австрия - Германия).
18.50	Спокойной ночи, малыши!
19.35, 22.20	Местное время. Вести - Москва.
19.55	Премьера. Галина Польских, Ольга Арнтгольц, Вадим Андреев и Ирина Сенотова в телесериале «Трое против всех».
20.55	Вечерний сеанс. Александр Домогаров и Владимир Ильин в детективе «Марш Турецкого». Фильм 2-й. «Убить ворона». Часть 3-я.
22.00	Вести - Подробности.
22.30	Последний сеанс. Александр Панкратов-Черный, Ирина Муравьева и Михаил Светин в комедии «ЗЕФИР В ШКОЛАДЕ».
00.20	Дежурная часть.
07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.15	Сегодня.
07.10, 07.35	Утро на НТВ.
07.50	Серил. Боевик «Агент национальной безопасности-III».
09.25	Намедни.
10.35	Куклы.
11.20	Наше кино. Сергей Николенко, Галина Польских и Евгений Евстигнеев в фильме «ЕЛКИ-ПАЛКИ!».

ВТОРНИК • 2 АПРЕЛЯ

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 00.05	Новости.
06.10, 07.10, 08.10	Доброе утро, Беларусь!
09.10, 17.00	«Тайны следствия». Серил (Россия). Фильм 2-й. 2-я серия.
10.05	Стадион.
10.35, 15.45	«Приключения Шерли Холмса». Серил для детей (Канада).
11.00, 21.50	«Семейные узы». Серил (Бразилия).
12.20	Добрый день, Беларусь!
13.20	Р.Янковский и П.Вельяминов в телевизионном четырехсерийном худ. фильме «УСКОРЕНИЕ» (к/ст. им. А.П. Довженко). 1-я серия. «К тебе снова вернусь, Беларусь!». Док. фильм, посвященный Дням культуры России в Беларуси («Бел-видеоцентр»).
14.25	«Денни, расскажи мне историю». Док. серил (Международный французский канал).
15.20	«Сказки отца Кастора-2». Мультсерил (Международный французский канал).
16.10	«Пять чудес».
16.20	«5 х 5». Информационно-развлекательная программа для старшеклассников. Зона Икс.
18.25	«Дорога в будущее». Видеofilm.
18.55	Л.Сенчина в музыкальной комедии «ПОСЛЕ ЯРМАРКИ» («Беларусьфильм»).
20.00	«Молодая Беларусь». Спортивные соревнования семей.
20.40	Колыбельная.
21.00	Панорама. Информационный канал.
22.45	Спорт-курьер.
22.55	«ДОЛГАЯ ДОРОГА В ДЮНАХ». Худ. фильм (Рижская к/ст.) 5-я серия.
08.00	Новости.
08.15	«Земля любви». Серил.
09.10	Что? Где? Когда?
10.15	«Ералаш».
10.35	Смек.
10.50	Библиомания.
11.00	Новости (с субтитрами).
15.00	Многосерийная комедия «СДВИНУТЫЙ». 1-я серия.
16.00	Большая стирка.
17.00	Вечерние новости.
17.25	«С легким паром!» В гостях у Михаила Евдокимова.
18.00	«Земля любви» (заключительная серия).
19.00	Мировая премьера Первого канала. Валдис Пельш в программе «Русская рулетка».
20.00	Время.
20.35	Многосерийная комедия «СДВИНУТЫЙ». 2-я серия.
21.40	Э.Радзинский. «Золотой век авантюристов».
22.30	Ночное «Время».
23.00	«Крылья».
23.30	Ночная смена.
08.00, 10.00, 16.00, 19.00	Вести.
08.10	Премьера. «Наука о сверхъестественном. Чудеса веры или порождения химии?» Документальный серил (Великобритания).
09.10	Мелодрама «НАВЕКИ ТВОЯ» (Индия). 2000 г.
10.20	«Санта-Барбара». Серил (США).
16.20	Дорожный патруль.
16.30	Афиша.
16.40	Экспертиза РТР. Дайджест. Виктория Корхина, Ирина Мазуркевич, Евгений Сидихин и Анатолий Равикович в телесериале «В зеркале Венеры».
17.50	«Комиссар Рекс». Серил (Австрия - Германия).
18.50	Спокойной ночи, малыши!
19.35, 22.20	Местное время. Вести - Москва.
19.55	Премьера. Галина Польских, Ольга Арнтгольц, Вадим Андреев и Ирина Сенотова в телесериале «Трое против всех».
20.55	Вечерний сеанс. Александр Домогаров и Владимир Ильин в детективе «Марш Турецкого». Фильм 2-й. «Убить ворона». Часть 4-я.
22.00	Вести - Подробности.
22.30	Последний сеанс. Олег Соколов и Ирен Жакоб в фильме Эльдара Рязанова «ПРЕДСКАЗАНИЕ». 1993 г.

СРЕДА • 3 АПРЕЛЯ

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 00.05	Новости.
06.10, 07.10, 08.10	Доброе утро, Беларусь!
09.10	«Тайны следствия». Серил (Россия). Фильм 2-й. 3-я серия.
10.05	Здоровье. Тележурнал.
10.35, 15.45	«Приключения Шерли Холмса». Серил для детей (Канада).
11.00, 21.50	«Семейные узы». Серил (Бразилия).
12.15	Добрый день, Беларусь!
13.05	«УСКОРЕНИЕ». Худ. фильм. 2-я серия.
14.10	Док. серил «Сокровища мировой культуры».
14.25	Время местное. Репортажи из провинции.
15.20	«Денни, расскажи мне историю». Док. серил.
15.30	«Сказки отца Кастора-2». Мультсерил.
16.10	«Пять чудес».
16.20	«5 х 5». Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00	«Тайны следствия». Серил (Россия). Фильм 2-й. 3-я серия.
18.25	Зона Икс.
18.40	«Москва - Минск».
19.00	«М» КАК МАТЬЕ». Худ. фильм.
20.40	Колыбельная.
21.00	Панорама. Информационный канал.
22.45	Спорт-курьер.
22.55	«ДОЛГАЯ ДОРОГА В ДЮНАХ». Худ. фильм (Рижская к/ст.) 6-я серия.
00.25	Криминальное дозе.
00.50	«Встреча в Троицком» с Александром Домогаровым.
08.00	Новости.
08.15	«Земля любви» (заключительная серия).
09.15	Смехопанорама Евгения Петросяна.
09.45	«Русская рулетка».
10.40	«Ералаш».
10.50	Библиомания.
11.00	Новости (с субтитрами).
15.00	Комедия «СДВИНУТЫЙ». 2-я серия.
16.00	Большая стирка.
17.00	Вечерние новости.
17.25	«Кумиры». Татьяна Лаврова.
18.00	Премьера сериала «Семейные узы».
19.00	Мировая премьера. «Русская рулетка».
20.00	Время.
20.35	Комедия «СДВИНУТЫЙ». 3-я серия.
21.40	Э.Радзинский. «Золотой век авантюристов».
22.30	Ночное «Время».
23.05	«На футболе» с Виктором Гусевым.
23.30	Ночная смена.
07.00, 08.00, 10.00, 16.00, 19.00	Вести.
07.10	Своими словами.
07.15	Москва - Минск.
07.30, 16.20	Дорожный патруль.
07.40	«Пролог». Часть 2-я.
08.10	«Наука о сверхъестественном. Монстры озер». Док. серил (Великобритания).
09.10	Мелодрама «НАВЕКИ ТВОЯ» (Индия). 2000 г.
10.20	«Санта-Барбара». Серил.
16.30	Афиша.
16.40	Экспертиза РТР. Дайджест. В.Корхина, И.Мазуркевич, Е.Сидихин и А.Равикович в телесериале «В зеркале Венеры».
17.50	«Комиссар Рекс». Серил.
18.50	Спокойной ночи, малыши!
19.35, 22.20	Местное время. Вести - Москва.
19.55	Г.Польских, О.Арнтгольц, В.Андреев и И.Сенотова в телесериале «Трое против всех».
20.55	А.Домогаров и В.Ильин в детективе «Марш Турецкого». Фильм 3-й. «Опасно для жизни». Часть 1-я.
22.00	Вести - Подробности.
22.30	Клуб сенаторов.
23.15	К 70-летию Андрея Тарковского. Николай Бурылев, Евгений Хариков, Николай Гринко и Валентина Малавина в фильме «ИВАНОВО ДЕТСТВО». 1962 г.
00.45	«Кинескоп» с Петром Шепотинником. «После Тарковского».
07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00	Сегодня.
07.10, 07.35	Утро на НТВ.
07.50	Серил «Гражданин начальник». 14-я серия.
09.25, 16.45	Алчность.
10.05	Путешествия натуралиста.

ЧЕТВЕРГ

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.40	Новости.
06.10, 07.10, 08.10	Доброе утро, Беларусь!
09.10	«Тайны следствия». Серил (Россия). Фильм 2-й. 4-я серия.
10.05	Телевизор.
10.35	«Приключения Шерли Холмса». Серил для детей.
11.00	«Семейные узы». Серил (Бразилия).
12.15	Добрый день, Беларусь!
13.05	«УСКОРЕНИЕ». Худ. фильм (к/ст. им. А.П. Довженко). 3-я серия.
14.15	Док. серил «Сокровища мировой культуры».
14.30	Иснэс. Духовная программа.
15.20	«Денни, расскажи мне историю». Док. серил.
15.30	«Сказки отца Кастора-2». Мультсерил.
15.40	«Приключения Шерли Холмса». Серил для детей.
16.10	«Пять чудес».
16.20	«5 х 5». Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00	«Тайны следствия». Серил (Россия). Фильм 2-й. 4-я серия.
18.25	Зона Икс.
18.40	Д.Эшбрук и Р.Патрик в триллере «АНГЕЛЫ ЗДЕСЬ НЕ ЖИВУТ» (США).
20.10	«Судьба человека». Отец Николай.
20.40	Колыбельная.
21.00	Панорама. Информационный канал.
21.50	«Семейные узы». Серил (Бразилия).
22.40	Спорт-курьер.
22.55	Серил «АР» (США).
00.00	Королевская охота.
08.00	Новости.
08.15	«Семейные узы». Серил.
09.15	«Кумиры». Татьяна Лаврова.
09.45	«Русская рулетка».
10.35	Смек.
10.50	Библиомания.
11.00	Новости (с субтитрами).
15.00	Комедия «СДВИНУТЫЙ». 3-я серия.
16.00	Большая стирка.
17.00	Вечерние новости.
17.25	Юмористическая программа «Сами с усами».
18.00	Премьера сериала «Семейные узы».
19.00	Мировая премьера. «Русская рулетка».
20.00	Время.
20.35	Комедия «СДВИНУТЫЙ». 4-я серия.
21.40	Человек и закон.
22.30	Ночное «Время».
23.05	Формула власти. Президент Мексики.
23.30	Ночная смена.
08.00, 10.00, 16.00, 19.00	Вести.
08.10	«Наука о сверхъестественном. Самовозгорание человека». Док. серил (Великобритания).
09.10	Мелодрама «НАВЕКИ ТВОЯ» (Индия). 2000 г.
10.20	«Санта-Барбара». Серил (США).
16.20	Дорожный патруль.
16.30	Афиша.
16.40	Экспертиза РТР. Дайджест. Виктория Корхина, Ирина Мазуркевич, Евгений Сидихин и Анатолий Равикович в телесериале «В зеркале Венеры».
17.50	«Комиссар Рекс». Серил (Австрия - Германия).
18.50	Спокойной ночи, малыши!
19.35, 22.20	Местное время. Вести - Москва.
19.55	Премьера. Галина Польских, Ольга Арнтгольц, Вадим Андреев и Ирина Сенотова в телесериале «Трое против всех».
20.55	Вечерний сеанс. Александр Домогаров и Владимир Ильин в детективе «Марш Турецкого». Фильм 3-й. «Опасно для жизни». Часть 2-я.
22.00	Вести - Подробности.
22.30	Киноакадемия. Премьера. Фильм Вона Кар-ая «ЛЮБОВНОЕ НАСТРОЕНИЕ» (Гонконг). 2000 г.
07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.15	Сегодня.
07.10, 07.35	Утро на НТВ.
07.50	Серил «Гражданин начальник». 15-я серия, заключительная.
09.25	Алчность.
10.15	Квартирный вопрос.

29 сакавіка 2002 году

Т Е Л Е Н А В И Г А Т О Р

5

4 АПРЕЛЯ

11.20	Л. Полищук, С. Садацкий, Л. Куралев, и Ю. Богатырев в детективе «ПРЕЗУМПЦИЯ НЕВИНОВАСТИ».
13.20	Ток-шоу «Принцип «Домино»».
14.40, 17.35	Криминал.
15.30	Сериал «Дальнобойщики». 20-я серия, заключительная.
16.40	Внимание: розыск!
18.45	Брюс Ли в боевике «ВЫХОД ДРАКОНА» (США).
21.35	Герой дня.
22.10	«Совершенно секретно». Тюремный роман.
23.35	Гордон.
00.10	«Жиллетт» представляет – все звезды Чемпионата мира.
09.05	Астор Пьяццолла... Импрвизации.
09.40	«Быкобой». Документальный фильм. Режиссер А.Балуев.
10.50	«Чипполино». Мультфильм.
11.30, 15.00, 17.30, 23.00	Новости культуры.
11.50	Вместе с Фаддеем.
12.05	Чем живет Россия.
12.20	«Архангельские новеллы», «Не люблю – не слушаю». Мультфильмы.
12.45	С.Рахманинов. Кантата «Весна».
13.15	«Уроки русского». А.П.Человек. «Моя жизнь». Читает Олег и Михаил Ефремовы.
13.30	«Страсти по-итальянски». Сериал (Италия, 1999). Режиссер А.Кан.
14.30	«Золотой пьедестал». Павел Колобков.
15.10	К 70-летию со дня рождения Андрея Тарковского. «Рго memoia». Видеофильм.
15.40	«Жили-были...» Стихи Арсения Тарковского читает Михаил Козаков.
16.05	«Странствия музыканта». Ведущий С.Владимирский.
16.35	«Город святого креста». Документальный фильм. Режиссер А.Железняков.
17.50	«Пятое измерение». Авторская программа И.Антоновой.
18.15	«Литературное Переделкино», «Планета «Чукоккала». Фильм 3-й.
18.45	«Время музыки». Тележурнал.
19.30	«ПОЕЗДКИ НА СТАРОМ АВТОМОБИЛЕ». Худ. фильм («Мосфильм», 1985). Режиссер П.Фоменко.
21.10	«Культурная революция». «Реклама делает жизнь лучше». Программа М.Швыдкого.
22.05	К 70-летию со дня рождения Мастера. Андрей Тарковский.
23.25	«Ночной полет». Ведущий А.Максимов.
06.00, 16.30	«Пауэр рейнджеры, или Могучие рейнджеры». Сериал.
06.30, 16.05	«Мир Бобби». Мультфильм.
07.00, 15.40	«Ферма чудища». Мультфильм.
07.30	«Портрет в интерьере».
07.45	«Добро пожаловать».
07.50, 22.50	«Виртуальный мир».
08.00, 18.45	«Премьер-парад «Столичный». Юмористическая программа.
08.05, 18.50	«Тема дня».
08.15	Кино: Луис Госсетт-мл., Рэйчел МакЛинч, Пол Фриман в боевике «ЖЕЛЕЗНЫЙ ОРЕЛ: АСЫ В БОЮ».
10.30, 18.00	Спортивные новости.
10.45, 01.30	Новости СНГ.
11.00	«Канал истории»: «Корабли-призраки». Документальный фильм.
12.00, 15.00, 19.00, 23.00	«24 часа».
12.15	«Вовочка». Комедийный сериал.
12.50	«Загадочный мир». Сериал.
13.45, 21.35	«Клетка». Сериал.
15.15	«Секретные материалы псов-шпионов». Мультфильм.
16.55	«Чертенок». Теленовелла.
18.15	Фильм, фильм, фильм.
18.30	«Экзотика».
19.15	Детский экран. «Добрый вечер, малыш...».
19.30	Кино: А.Панкратов-Черный, Е.Зинченко в комедии «ТАЙНОЕ СВИДАНИЕ».
21.00	«21.00». Телефильм.
23.15	«Арт-экспресс». Культурная жизнь столицы.
23.40	«Иллюзион»: Алек Гиннесс в криминальной комедии «БАНДА С ЛАВЕНДЕР-ХИЛЛ».
01.45	«М 1». Музыкальная программа.

ПЯТНИЦА • 5 АПРЕЛЯ

06.00	Новости.
06.10	Доброе утро, Беларусь!
07.00	Новости.
07.10	Доброе утро, Беларусь!
08.00	Новости.
08.10	Доброе утро, Беларусь!
09.00	Новости.
09.10	«Тайны следствия». Сериал (Россия). Фильм 3-й «Странности Алисы». 1-я серия.
10.10	Сад мечты. Передача для дачников.
10.35	«Приключения Шерли Холмса». Сериал для детей (Канада).
11.00	«Семейные узы». Сериал (Бразилия).
12.00	Новости.
12.15	Добрый день, Беларусь!
13.05	К 120-летию Я.Купалы. «Безымянное». Телеспектакль (1982 г.)
13.50	«УСКОРЕНИЕ». Худ. фильм (к/ст. им. А.П.Довженко). 4-я серия, заключительная.
15.00	Новости.
15.20	«Денни, расскажи мне историю». Док.сериал.
15.30	«Сказки отца Кастора-2». Мультсериал.
15.45	«Приключения Шерли Холмса». Сериал для детей.
16.10	«Пять чудес».
16.20	«5 x 5». Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00	«Тайны следствия». Сериал (Россия). Фильм 3-й «Странности Алисы». 1-я серия.
18.00	Новости.
18.25	Зона Икс.
18.35	Союзное вече.
19.00	Армейская киноповесть режиссера В.Турова «ТОЧКА ОТСЧЕТА».
20.40	Кольбельная.
21.00	Панорама. Информационный канал.
21.50	«Семейные узы». Сериал.
22.45	Спорт-курьер.
22.55	Детективный сериал «Коммиссар Шиманский».
00.25	Новости.
00.45	Белорусская двадцатка.
08.00	Новости.
08.15	«Семейные узы». Сериал.
09.15	Юмористическая программа «Сами с усами».
09.45	«Русская рулетка».
10.35	Смак.
10.50	Библиомания.
11.00	Новости (с субтитрами).
15.00	Комедия «СДВИНУТЫЙ». 4-я серия.
16.00	Большая стирка.
17.00	Вечерние новости.
17.25	Док. детектив. «Последний аргумент Нугзара Саджана». Дело 2002 года.
18.00	Премьера сериала «Семейные узы».
19.00	Поле чудес.
20.00	Время.
20.35	Что? Где? Когда? Финал.
21.55	Премьера. Земные пришельцы в фильме «ЗВЕЗДНЫЙ ОТРЯД».
22.45	«Другое время». Программа Михаила Леонтьева.
23.30	Борис Гребенщиков и группа «Аквариум». 30 лет.
01.00	Смертельный аттракцион в приключенческом фильме «ДИКИЕ СЕРДЦА НЕ РАЗБИТЬ».
08.00, 10.00, 16.00, 19.00	Вести.
08.10	«Наука о сверхъестественном. Бермудский треугольник». Док. сериал (Великобритания).
09.10	Новая «Старая квартира».
10.20	«Санта-Барбара». Сериал.
16.20	Пресс-клуб.
17.30	«Коммиссар Рекс». Сериал.
18.50	Спокойной ночи, малыши!
19.35	Местное время. Вести – Москва.
19.55	Татьяна Скорыходова, Василий Шлыков, Екатерина Редникова и Евгений Дворжецкий в остросюжетном фильме «РИСК БЕЗ КОНТРАКТА». 1992 г.
21.40	Премия «Оскар». Том Круз, Кьюба Гудинг-мл., Рене Зеллвегер, Келли Престон и Джерри О'Коннелл в фильме «ДЖЕРРИ МАГУАЙР» (США). 1996 г.
00.20	«Панорама кино» с Валерием Тодоровским.
07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00	Сегодня.
07.10, 07.35	Утро на НТВ.
07.55	«Совершенно секретно». Тюремный роман.
09.25	Своя игра.

10.10	Внимание: розыск!
11.20	Слава Муратов, Николай Крюков и Михаил Глузский в фильме «ПОСЛЕДНИЙ ДЮЙМ».
13.25	«Продолжение следует...» с Юлией Меньшовой.
14.15	Пепси-чарт.
15.25	«Алмазный берег». Профессия-репортер.
15.45	Борис Химичев и Суйменкул Чокморов в остросюжетном фильме Болота Шамшиева «АЛЫЕ МАКИ ИССЫК-КУЛ».
17.45	Криминал.
18.35	Свобода слова.
20.10	Криминальная Россия. «Жигулевская битва». 3-я серия.
21.45	Андрей Болтнев и Анна Назарьева в криминальном фильме «ДЕНЬ ЛЮБВИ». Кома.
23.45	«Романтика романа». Ведущий Л.Серебрянников. «Храм». Док. фильм. Режиссер В.Дьячков.
09.15	«Эпизоды». Лия Ахеджакова.
09.40	«Эпизоды». Лия Ахеджакова.
10.45	«Эпизоды». Лия Ахеджакова.
11.30, 15.00, 17.30, 23.00	Новости культуры.
11.50	Вместе с Фаддеем.
12.05	Чем живет Россия.
12.20	«Культурная революция». «Реклама делает жизнь лучше». Программа М.Швыдкого.
13.15	«Уроки русского». А.П.Человек. «Моя жизнь». Читает Олег и Михаил Ефремовы.
13.30	«Страсти по-итальянски». Сериал (Италия, 1999). Режиссер А.Кан.
14.30	Архитектурная галерея.
14.45	Власть факта.
15.10	Кино – детям. «Неожиданные каникулы». Сериал (Франция, 1997).
15.35	Сенсация! Сенсация? Сенсация...
16.05	К 190-летию со дня рождения А.И. Герцена. «По ком звонил «Колокол»? Документальный фильм. 1-я серия.
16.50	«По ком звонил «Колокол»? Документальный фильм. 2-я серия.
17.50	«Кто там...» Авторская программа В.Верника.
18.15	«Литературное Переделкино». «Я сторож буду в доме твоём». Фильм 4-й.
18.45	«Царская ложа». Николай Алексеев.
19.30	«РОССИНИ, ИЛИ ИЗВЕСТНЫЙ ВОПРОС: КТО С КЕМ СПАЛ?» Художественный фильм (Германия, 1996). Режиссер Х.Дитль.
21.25	Блеф-клуб.
22.05	К 70-летию со дня рождения Андрея Тарковского. «Ностальгия по Андрею». «Джаз-френинг». Ведущий И.Бутман.
23.25	«Кто там...» Авторская программа В.Верника.
06.00, 16.30	«Пауэр рейнджеры, или Могучие рейнджеры». Сериал.
06.30, 16.05	«Мир Бобби». Мультфильм.
07.00, 15.40	«Ферма чудища». Мультфильм.
07.30	«Портрет в интерьере».
07.45	«Добро пожаловать».
07.50, 22.50	«Виртуальный мир».
08.00, 18.45	«Премьер-парад «Столичный». Юмористическая программа.
08.05, 18.50	«Тема дня».
08.15	Кино: Дилан Хэггерти и Николай Ланд в приключенческом фильме «ГОРА ГРИЗЛИ».
10.30, 18.00	Спортивные новости.
10.45, 02.40	«Автопанорама».
11.00	«Канал истории»: «Ремонт».
12.00, 15.00, 19.00, 00.05	«24 часа».
12.15	«Агентство». Сериал.
12.50	«Зона тыма». Сериал.
13.45	«Клетка». Сериал.
15.15	«Секретные материалы псов-шпионов». Мультсериал.
16.55	«Чертенок». Теленовелла.
18.15	«Портрет в интерьере».
18.30	Фильм, фильм, фильм.
19.15	Детский экран. «Добрый вечер, малыш...».
19.30	Кино: Антонио Сабато-мл., Майкл Айронсайд, Эрик Робертс в мистическом боевике «МОЗГОВАЯ АТАКА».
21.40	«Клетка». Сериал. Заключительная серия.
00.20	Кино: боевик Такаси Миике «ЖИВЫМ ИЛИ МЕРТВЫМ».
02.55	Новости СНГ.
03.10	«М 1». Музыкальная программа.

СУББОТА • 6 АПРЕЛЯ

07.00	Новости.
07.10	Сериал «Ключ к полям».
08.05	Познавательный сериал «Пятое измерение».
08.30	Исасць. Духовная программа.
09.00	Новости.
09.10	Экран индийского кино. «НЕПОКОРИВШИЙСЯ СУДЬБЕ».
11.55	«Кто самый смелый?» Мультфильм.
12.10	Сад мечты. Передача для дачников.
12.40	Королевская охота.
13.10	Здоровье. Тележурнал.
13.35	Сериал «Идеальная пара».
14.30	«Одиночество в толпе. Николай Губенко». Док. фильм («Белвицецентр»). Новости.
15.00	Л.Малеванная и М.Пореченков в мелодраме «ПОДРУЖКА ОСЕНЬ». 1-я и 2-я серии.
16.55	Белорусская двадцатка.
17.25	«Пять чудес».
17.55	Волшебная шкатулка «Союзмультфильм». «Храбрый олененок», «Пес и кот». Из достоверных источников.
18.35	Новости.
19.00	«На перекрестках Европы». Телефестиваль белорусской песни.
20.10	Сериал «ВР» (США).
21.00	Панорама недели.
21.50	Спорт-курьер.
22.00	Д.Бриджес и Т.Роббинс в триллере «ДОРОГА НА АРЛИНГТОН» (США).
23.55	Дзюдо. Международный турнир. Мужчины.
00.35	Сериал «Королева мечей».
07.00	Новости.
07.10	КОАП.
07.35	Следствие ведет Колобков.
07.55	Слово пастыря. Митрополит Кирилл.
08.10	Играй, гармонь любимая! Библиомания.
08.50	«1001 рассказ о кино».
09.00, 14.00	Новости (с субтитрами).
09.10	Смехопанорама Евгения Петросяна.
09.45	Смак.
10.05	Док. детектив. «Последний аргумент Нугзара Саджана». Дело 2002 года.
10.35	В мире животных.
11.15	Здоровье.
11.55	Детектив «ТАЙНЫ ОТЦА ДАУЛИНГА».
12.50	«Чтобы помнили...» Л. Дьячков. Ведущий – Л.Филатов.
13.35	Дисней-клуб. «Микки Маус и его друзья».
14.10	В. Кореньев, А. Вертинская в фильме «ЧЕЛОВЕК – АМФИБИЯ».
16.05	«Песня года. Весна». Фильм Киркоров, Олег Газманов, группа «Любэ» и другие.
17.00	Вечерние новости.
17.25	«Песня года. Весна». Продолжение концерта.
18.10	Проект Николая Фоменко «Форс-мажор».
19.00	«Кто хочет стать миллионером?» Телеигра.
20.00	Время.
20.30	Арнольд Шварценеггер в боевике «БЕЗ КОМПРОМИССОВ».
22.30	Премьера фильма Стивена Спилберга «АМИСТАД».
07.15	Папа, мама, я – спортивная семья.
08.05	«Телепузики». Программа для детей.
08.30	Золотой ключ.
08.50	Здоровье и жизнь.
09.25	Доброе утро, страна.
10.00	«Сто к одному». Телеигра.
10.50	«Наука и техника». Научно-познавательная программа.
11.55	Премьера. Марина Дюжева и Александр Симонен в комедийном сериале «Дружная семейка».
13.00, 19.00	Вести.
13.20	Дневной сеанс. Ариадна Шенгеля, Лев Прыгунов и Владимир Высоцкий в фильме «УВОЛЬНЕНИЕ НА БЕРЕГ». 1962 г.
15.00	Футбол. Чемпионат России. «Спартак» (Москва) – «Ротор» (Волгоград). Прямая трансляция со стадиона «Лужники».
17.00	Моя семья.
17.55	Аншлаг.
19.25	Зеркало.
20.00	Харрисон Форд, Томми Ли Джонс и Джулианна Мур в остросюжетном фильме «БЕГЛЕЦ» (США). 1993 г.
22.30	Михаил Пореченков и Анна Семахина в комедии «КОЛЕСО ЛЮБВИ». 1994 г.

00.20	Горячая десятка.
07.00, 09.00, 11.00, 15.00, 18.00	Сегодня.
07.15	Программа для детей «Улица Сезам».
07.40	Мир приключений. Сериал «Зеркало, зеркало-1». 1-я и 2-я серии (Австралия).
08.25	Без рецепта.
09.15	Криминал. «Чистосердечное признание».
09.45	Светлана Дружинина. «Женский взгляд» Оксаны Пушкиной.
10.20	Квартирный вопрос.
11.25	Олег Жавок, Николай Мерзликин и Лев Прыгунов в боевике «БЕЗ ПРАВА НА ОШИБКУ».
13.15	Вкусные истории.
13.25	Путешествия натуралиста.
14.05	Своя игра.
15.25	«Снайперы». Профессия-репортер.
16.00	Пьер Ришар в комедии «ВЫСОКИЙ БЛОНДИН В ЧЕРНОМ БОТИНКЕ».
18.45	Сериал «Агент национальной безопасности». «Россиан».
19.55	Ален Делон в боевике «НЕ БУДИТЕ СПЯЩЕГО ПОЛИЦЕВСКОГО».
22.05	Сериал «Звездные врата-II» (США). 4-я серия.
23.00	Все сразу!
23.35	Андрей Соколов в фильме «НЕСУТ МЕНЯ КОНИ...».
09.10	«Дикие животные». «Видишь – не видишь».
09.35	«Углы манежа».
10.05	«Смех и горе у Бела моря». Мультфильм.
11.05	Бабушкины рецепты.
11.20	ГЭГ.
11.35	«НЕБЕСА НАД НАМИ». Худ. фильм (Англия, 1963). Режиссеры Джон и Рой Боллинг.
13.30, 21.00	Новости культуры.
13.45	К 70-летию со дня рождения Андрея Тарковского. «1001 рассказ о кино».
14.10	Графоман.
14.35	Призраки замков Англии. Док. фильм (Великобритания, 1996).
15.30	А.Казанцев. «Братья и Лиза». Телеспектакль. Режиссер К.Худяков.
17.05	«Парижский журнал». «Институт».
17.35	«Сферы» с Иннокентием Ивановым.
18.15	«В нашем доме». Семья Тодоровских.
18.55	«Исторические концерты». Й.Гайдн. Концерт №2 для виолончели с оркестром.
19.20	К 70-летию со дня рождения Мастера. «Режиссер Андрей Тарковский». Документальный фильм. Режиссер М.Лехичевский.
21.17	Личные воспоминания о большой жизни.
21.20	«ЖЕРТВОПРИНОШЕНИЕ». Художественный фильм (Швеция – Франция, 1986). Режиссер А.Тарковский.
06.15	«Канал истории»: «Корабли-призраки». Док. фильм.
07.15	«В гостях у Тофика».
07.30	«Русалочка». Мультфильм.
08.00	«Тик-герой». Мультфильм.
08.30	«Мурашки». Сериал.
09.00	«Футурама». Мультфильм.
10.00	«Баффи». Сериал.
11.00	«Экзотика».
11.15	«Ремонт».
11.30	«Автопанорама».
11.50	«Завтрак с Ликой».
12.15	«Мир спорта».
12.45	Кино: Эмануил Виторган, Альгимантас Масюлис в военном боевике «КРЕПОСТЬ».
14.55	«Очевидец».
15.25	«Вовочка». Комедийный сериал.
16.00	«Человек-паук». Мультфильм.
16.50	«Марш Турецкого-2». Сериал.
18.00	«Час пик» с Григорием Новиковым.
19.00	Премьер-парад «Столичный». Юмористическая программа.
19.20	«Профессия, которую ты выбираешь».
19.30	Кино: Майкл Дуглас в боевике «ОРДЕН МСТИТЕЛЕЙ».
22.10	Кино: триллер Боба Мисировски «ТЕРРОР В ВОЗДУХЕ».
00.15	«Новости мировой шоу-индустрии».
00.45	«М 1». Музыкальная программа.

ВОСКРЕСЕНЬЕ • 7 АПРЕЛЯ

07.00	Новости.
07.10	Сериал «Ключ к полям».
08.05	«Агромаир». Информационно-аналитическая программа.
08.30	Арсенал. Программа об армии.
09.00	Новости.
09.10	Слово Митрополита Филарета на праздник Благовещения Пресвятой Богородицы.
9.20	Мультфильм.
9.50	Фильм – сказка. «САДКО».
11.20	«Всё нормально, мама!» Развлекательная программа.
12.00	Телевизор.
12.25	Сериал «Королева мечей».
13.15	«Судьба человека». Отец Николай.
13.45	«Пой, душа!» Программа по письмам телезрителей.
14.15	«Молодая Беларусь». Спортивные соревнования семей. Заключительный этап.
14.45	«И другие официальные лица».
15.00	Новости.
15.20	Мир и мы.
15.40	«Приключения

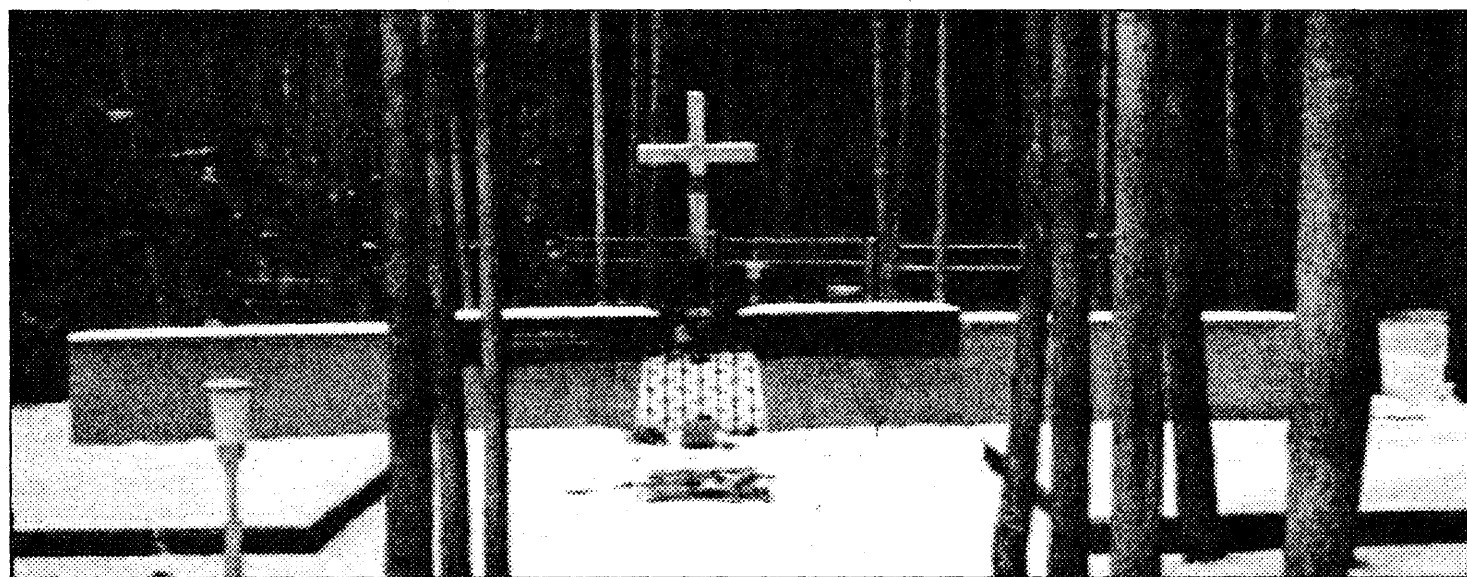
29 сакавіка 2002 году

КУЛЬТУРА

7

Якім быць мемарыялу?

У аўторак адбылося чарговае паседжанне грамадзянскай ініцыятывы «За ўратаванне Курапатаў». Гэтым разам тэмай абмеркавання стаў мастацкі вобраз мемарыялу, які павінен пастаць на месцы забойства ахвяраў палітычных рэпрэсій. Канцэпцыю мемарыялу ўзгаднілі і прынялі на мінулым паседжанні. Трэба адзначыць, што ў параўнанні з папярэднім праектам, прапанаваным Камітэтам міру, гэты варыянт выглядае бліжэйшым да рэчаіснасці.

Мемарыял афіцэрам Войска Польскага, расстраляным у Катыні

граху перад продкамі і абяцанне наступным пакаленням не дапусціць такой трагедыі».

Валянціна Трыгубовіч прапанавала выкарыстаць таксама сімвал раптоўна абарванага чалавечага жыцця: зламаны кветку, разбіты кубак ці пасудзіну. «Мастацкі вобраз павінен быць дастаткова выразны, каб не даць сцерціся ў памяці народу той трагедыі, што адбылася ў Курапатах», — адзначыла сп. Трыгубовіч. Прагучала думка, што, акрамя памяці пра ахвяраў, у мемарыяле павінен прысутнічаць і вобраз ката. Але чый гэта вобраз і хто канкрэтна вінаваты ў паламаных лёсах курапатацкіх ахвяраў, прысутныя так і не вызначылі. Адназначнага рашэння па мастацкім увасабленні не прынялі. Удзельнікі абмежаваліся агульнымі словамі і выказваннем сваіх меркаванняў.

Традыцыйна востра пры абмеркаванні праблемы мемарыялу пастала рэлігійнае пытанне. Наконт гэтага прагучалі вельмі розныя меркаванні. Напрыклад, гісторык Ігар Кузняцоў лічыць, што надаваць буду-

чаму мемарыялу нейкі рэлігійны змест не мае ніякага сэнсу, бо ўвасабіць шматканфесійнасць Беларусі ў межах мемарыялу ўсё роўна не атрымаецца, а ў такім выпадку «альбо мы пагаджаемся з дамінантай адной з канфесій і поўнай яе мапаляем на Курапаты, альбо непазбежны канфлікт».

У канцэпцыі помніка пазначана, што мастацкае ўвасабленне мемарыялу павінна быць прымальнае для розных канфесій, а «культавыя збудаванні, якія, магчыма, будуць створаны ў перспектыве, павінны быць па-за межамі ахоўнай зоны». Такім чынам, яе стваральнікі схіляюцца да таго, што мемарыял павінен мець выключна грамадзянскі характар і быць пазбаўлены рэлігійнага напавнення. Узнікае пытанне, што ў такім выпадку рабіць з Крымам, вобраз якога трывала асацыюецца з Курапатамі?

Удзельнікі дыскусіі пагадзіліся, што ўсе дакументы, датычныя Курапатаў, маюць сэнс агульны характар, і што дагэтуль ніхто не вызначыўся з

крытэрамі, паводле якіх павінны будавацца помнікі ахвярам генацыду.

Па сутнасці, спрэчкі вакол мемарыялу цалкам нагадваюць агульную сітуацыю ў беларускім грамадстве — разгубленасць, адсутнасць ідэй і нежаданне браць адказнасць за тое, што адбываецца.

Застаецца інтрыгуючай загадкай і галоўнае: ніхто не ведае і не разумее, калі можа быць узведзены мемарыял, хто і ў якіх аб'ёмах яго прафінансуе (дзяржава, грамадскія арганізацыі, народ, замежныя фонды і г.д.), хто зацвердзіць аўтарытэтную журы, здольнае выбраць праект-пераможцу, хто абвясціць конкурс і якія вытворчыя сілы (праектныя інстытуты і будаўнічыя арганізацыі) будуць задзейнічаны. Без вырашэння гэтых фундаментальных пытанняў дыскусія пра патрэбны сімвал смутку ў Курапатах носіць схаластычны характар, адпавядаючы невысокаму палёту фантазіі добрых сэрцам дылетантаў.

Адвіга МАЦКЕВІЧ

Было зусім не так

У газеце НАША СВАБОДА ад 27 сакавіка 2002 году быў апублікаваны артыкул «Аматыры пушкінскай ліры», дзе аўтарка Галіна Ружкавец падала інфармацыю пра беларускамоўныя падручнікі, узяўшы за прыклад некаторыя кнігі з бібліятэкі нашай СШ № 193 г. Мінску. Лічым, што ў артыкуле інфармацыя пра тое, што падручнікі са школьнай бібліятэкі меліся вывесці на сметнік ці на вогнішча як непатрэбныя, не адпавядае рэчаіснасці і зневажае нас і нашу школу.

Насамрэч падручнікі былі перададзены ў Таварыства беларускай мовы імя Францішка Скарыны па просьбе навучэнцаў школы. Яны падышлі да настаўніцы А.Ярховай, каб тая звярнулася да бібліятэкаркі

Т.Жоўны з прапановай аб перадачы для нейкай новай гімназіі падручнікаў для беларускамоўных класаў. Навучальны фонд нашай школы дазваляе дзяліцца такімі падручнікамі. Падручнікаў для беларускамоўных класаў мы не выкідалі, а наадварот — захавалі і, перадаючы іх у ТБМ, думалі, што наша дапамога напярэду патрэбная. А на справе дабрачынная акцыя аказалася патлумачаная супрацьлеглым нашым намерам. Таму мы вярнулі свае падручнікі з ТБМ у бібліятэку школы. Шкада, што неправераныя факты былі надрукаваныя для шырокага чытача.

Тамара ЖОЎНА,
бібліятэкарка СШ № 193
Алена ЯРХОВА, настаўніца
беларускай мовы СШ № 193

ФЕСТИВАЛЬ

Музыка

паслявелікоднага тыдня

З 1-га па 7-га красавіка ў Мінскім касцёле Св.Роха (пр.Скарыны, 44 А) пройдзе Трэці фестываль духоўнай музыкі «Залатагорская Ліра». Фестываль прысвечаны каталіцкаму Вялікадню і зазвычай адбываецца ў першы тыдзень пасля свята.

Усе ўдзельнікі выступаюць без аніякай матэрыяльнай за-

ра Кісценя, фестываль распачнецца а 19-й гадзіне і красавіка вечарынай вакальнай музыкі. На ёй выступяць салісты Вялікага тэатру оперы Беларусі Віктар Скоробагатаў, Тамара Рэмець і Тэрэза Чарыева, канцэртмайстар Нацыянальнай дзяржтэлерадыёкампаніі Ганна Каржанеўская, арганістка Архікатэдральнага касцёлу

цікаўленасці, а слухачы наведваюць усе канцэрты бясплатна. Гэта стала ўжо добрай традыцыяй фестывалю, той адметнасцю, якая стварае непаўторную, шчырую і творчую атмасферу на канцэртах. Фестываль арганізаваны музычным таварыствам «Ліра» Мінскага касцёлу Найсвяцейшай Тройцы (Святога Роха).

Паводле інфармацыі ад кардынатора праектаў музычнага таварыства «Ліра» Вікта-

Найсвятцейшага Імя Панны Марыі Вікторыя Янько ды іншыя музыкі.

Наступнымі фестывальнымі днямі перад вернікамі і проста гледачамі будуць граць і спяваць хор «Арыента», канцэртны хор Рэспубліканскага музычнага каледжу, дзіцячы хор «Крынічка», мужчынскі хор касцёлу Св.Сымона і Алены, хор касцёлу Св.Роха ды багата хто яшчэ.

Мар'ян КАРЫМОНТ

ЛІНГВАЦЫД

Русіфікаваныя тэлефонныя службы

Грамадскае аб'яднанне «Таварыства беларускай мовы імя Францішка Скарыны» выступае супраць пераводу на рускую мову ўсіх даведачых тэлефонных службаў гораду Мінску. Пра гэта гаворыцца ў лісце, які старшыня ТБМ Алег Трусаў накіраваў начальніку ўнітарнага прадпрыемства «Мінская-грамадская тэлефонная сетка» (МГТС) Івану Жытко. Падставай для гэтага звароту стала інфармацыя аб пераводзе на рускую мову ўсіх даведачых тэлефонных службаў сталіцы.

Як адзначаецца ў лісце, «нават служба дакладнага часу, якая не патрабуе ніякіх намаганняў ад вазых супрацоўні-

каў, дэманструе непрыняцце роднага слова карэнных жыхароў краіны. Лічым, што такое ігнараванне нашай роднай мовы парушае канстытуцыйнае права грамадзян атрымліваць інфармацыю на дзяржаўнай беларускай мове». Трусаў нагадвае, што «нечаканае і нічым не абгрунтаванае стварэнне перашкод і абмежаванняў беларускамоўным грамадзянам у атрыманні імі даведачнай інфармацыі на роднай мове з'яўляецца парушэннем артыкулу 172-2 Кодэксу Рэспублікі Беларусь аб адміністрацыйных правапарушэннях», — гаворыцца ў лісце ТБМ.

Марат ГАРАВЫ

Гімнавыя фаварыты

У сярэдзі адбылося паседжанне дзяржаўнай камісіі па конкурсе на гімн Беларусі. На ім з болей як чатырох соцень гімнавых варыянтаў, прынятых на конкурс, былі адабраныя тры песні, з якіх застанеца адна, што і набудзе статус гімну.

Які ж густ у міністра культуры Леаніда Гулякі, міністра інфармацыі Міхаіла Падгайнага, начальніка ідэалагічнага ўпраўлення Адміністрацыі прэзідэнта Івана Карэндзі, старшыні Саюза кампазітараў Ігара Лучанка, дырэктара Інстытуту літаратуразнаўства Уладзіміра Гніламедава, мастацкага кіраўніка Дзяржаўнага канцэртнага аркестра Беларусі Міхаіла Фінберга і ў іншых вядомых у краіне асобаў, што ўвайшлі ў склад гімнавай камісіі?

Паводле іхняга выбару, у першым туры конкурсу пераможцамі сталі песні «Радзіма

мая дарагая!» на музыку Уладзіміра Алоўнікава і словы Алеся Бачылы, «Красуй, Беларусь!» на музыку Васіля Раінчыка і словы Леаніда Пранчэка, а таксама, як многія і чакалі, мелодыя цяперашняга беларускага гімну. Праўда, яна ў спісе трох гімнавых фаварытаў фігуруе без словаў. Як прызнаюцца чальцы камісіі, прапанаваныя варыянты тэкстаў да музыкі Нестара Сакалоўскага «досыць слабыя» і ў пазычым сэнсе, і ў плане дапасавання да гэтай мелодыі. Тым не менш у другім туры яны будуць разглядаць звыш сотні варыянтаў словаў на музыку Сакалоўскага — які зусім новыя вершы, так і пераробкі верша Міхася Клімковіча са старога гімну БССР. Што-небудзь ды выберацца. Калі выйграе музыка Сакалоўскага разам з падпраўленым тэкстам Клімковіча, то атрымаецца рыхтык на расійскі ўзор.

Наступнае паседжанне гімнавай дзяржкамісіі мае прайсці 10 красавіка. Тады, відаць, і назавуць песню, што стане дзяржаўным беларускім гімнам. Нагадаем, што ўпершыню афіцыйна новы дзяржаўны гімн Беларусі мае быць выкананы з ліпеня. Можна не сумнявацца, што гэты конкурс, у адрозненне ад дзвюх спробаў, што рабіліся ў 1990-х гадах і скончыліся нічым (тады пакінулі ў якасці гімну бясслоўную музыку Сакалоўскага), пройдзе вынікова. Згадайма хоць бы, як рашуча і надта хутка дзейнічала цяперашняя ўлада ў пытаннях герба і сцяга.

Цікава, як да рашэння чальцоў камісіі паставіцца тыя, хто выступаў за іншыя варыянты гімну? Напрыклад, тыя, хто за «Магутны Божа»? Можна выйсці так, што яшчэ адзін атрыбуць беларускай дзяржавы — следам за сцягам ды гербам —

будзе недарэчна падзелены на «апазіцыйны» і «ўладны». Па ўсім відаць, да грамадскае згоды беларусам дужа далёка. Такія сітуацыі вельмі верагодна, калі гімнам пакінуць музыку Сакалоўскага. А вось перамога кампазіцыяў «Красуй, Беларусь!» ці «Радзіма мая дарагая!» можа стаць у гэтым плане кампрамісам. Дарэчы, аўтар музыкі «Радзімы...» — ужо аўтар аднаго гімну, сталічнага: «Песні пра Мінск».

Яшчэ на гэтым тыдні абвешчаны конкурс на гімн Саюзнай дзяржавы Беларусі і Расіі. У беларускіх паэтаў і кампазітараў ёсць спакуса атрымаць у якасці пераможцы конкурсу 300 тысяч расійскіх рублёў, а не то тэкст і музыку напішуць які Сяргей Міхалкоў і Ігар Крутой. Зрэшты, можа і прыдумляць нічога не трэба — узяць хоць бы «Широка страна моя родная» ды ўсё тут!

Кірыла ПАЗЬНЯК

Чарговае «вясаванне»

29 сакавіка ў палацкім Музеі беларускага кнігадрукавання адбудзецца ўручэнне літаратурнай прэміі «Гліняны Вялес». Прэмія прысуджаецца за найлепшую беларускую мастацкую кнігу году. Сёлета ўпершыню для абмеркавання кандыдатаў на лаўрэатства выкарыстаў інтэрнэт. Па выніках вылучэння і абмеркавання, якое прайшло на форуме сайту «Беларуская палічка», быў складзены шорт-ліст з пяці прэтэндэнтаў. Лёс «Вялесарада» вырашыла экспертная рада. «Гліняны Вялес» атрымае мінскі паэт Віктар Слінко за зборнік вершаў «Штольні вясны».

Алесь КОЗІК

ПРЭМІІ

Уладальніца «Крышталнай Паўлінкі»

Уладальніцай прыз Беларускага саюзу тэатральных дзеячаў (БСТД) «Крышталная Паўлінка-2002», які з 1992 году штогод уручаецца за яркае і таленавітае жыццё ў тэатры, стала актрыса Нацыянальнага акадэмічнага тэатру імя Якуба Коласа Святлана Акружная.

Імёны ўладальнікаў прызой БСТД сталі вядомыя 27 сакавіка на ўрачыстым вечарыне ў Нацыянальным акадэмічным тэатры імя Янкі Купалы, які быў прысвечаны Міжнароднаму дню тэатру. У свой час уладальнікамі «Крышталнай Паўлінкі» — галоўнай тэатральнай узнагароды — былі Стэфанія Станюта, Расціслаў Ян-

коўскі, Наталля Гайда, Валеры Рэўскі, Лілія Давідовіч і іншыя вядомыя тэатральныя дзеячы краіны.

Прыз «Крышталная Зорка-2002» атрымаў Вадзім Дапкюнас — за плённую шматгадовую працу на пасадзе начальніка аддзела тэатраў Міністэрства культуры Беларусі. Прыз за яркі дэбют «Крышталнае Кветка-2002» уручаны маладой актрысе Беларускага дзяржаўнага тэатру лялек Ніне Сяўніцкай. Прыз памяці «Крышталны Агмень-2002» удастоена актрыса Купалаўскага тэатру Галіна Арлова, жонка і маці вядомых артыстаў — Мікалая Яроменкі і Мікалая Яроменкі-

малодшага. Сёлета Гільдыя тэатральных рэжысёраў і «Нацыянальная эканамічная газета» заснавалі прыз «Надзея», які ўручаюць маладому рэжысёру Дзмітрыю Марыніну.

Падчас вечарыны першы на меснік міністра культуры Беларусі Уладзімір Рыбалка ўручыў узнагароды Савету міністраў і Міністэрства культуры — за шматгадовую плённую працу ў галіне тэатральнага мастацтва і за асобы ўклад у развіццё беларускай культуры — прадстаўнікам тэатральнай грамадскасці краіны, у тым ліку Ігару Сігаву, Ларысе Юдзінай і Арнольду Памазану.

Маша ПЯТРОВА

ЗДAROУЕ

Супрацьзачаткавыя таблеткі вядуць да раку

Працяглы прыём супрацьзачаткавых сродкаў не застаецца беспакараным. Пра гэта паведамілі ў Барселоне на Еўрапейскай канферэнцыі па раку грудзей аўтары даследавання – нарвежскія вучоныя з універсітэту Тромсэ і іхнія калегі з Францыі і Швецыі. Яны прызналі, што пры прыёме аральных кантрацэптываў павялічваецца рызыка ўзнікнення ракавых пухлін у грудзях.

Вучоныя прааналізавалі звесткі пра здароўе 103 тысячай жанчын у веку ад 30 да 49 гадоў. Назіралі за імі амаль на працягу дзесяцігоддзя. Першы агляд праводзіўся ў 1991 і 1992 гадах, апошні – у снежні 1999 году.

Як паведамляецца, за гэты час рак малочных залозаў быў выяўлены ў 1 008 жанчын. Рызыка вырастала на 26%, калі жанчына калі-небудзь ужывала аральныя кантрацэптывы. Працяглае выкарыстанне таблетак павялічвала верагоднасць захворвання да 58%, а

тыя, што працягвалі прымаць гарманальныя прэпараты пасля 45 гадоў, рызыкавалі на 144% болей.

Вучоныя адзначылі, што большыня ўдзельніц эксперыменту атрымлівала сучасныя прэпараты з даволі невысокім утрыманнем гармонаў, а не тыя, што спажываліся раней і спалучаліся з вялікай колькасцю пабочных эфектаў. Таксама даследчыкі паказалі, што рызыка захворвання зніжалася да нармальнага значэння праз дзесяць гадоў пасля спынення прыёму кантрацэптываў.

За апошнія 30 гадоў распаўсюджанасць раку малочных залозаў расце. Не ў апошнюю чаргу гэта звязана з пашырэннем аральных кантрацэптываў, але, як адзначаецца ў даследаванні, важную ролю адыгралі рэдкія і познія роды, больш позняе наступленне перыяду менапаўзы і схільнасць да лішняй масы цела.

Вераніка КРУЧКОВА

Трапіць на аўкцыён

Бартавы журнал, дзе пілот амерыканскага бамбавіка, які скінуў першую атамную бомбу, апісаў свае перажыванні, паступіў на продаж на аўкцыён Christie's у Нью-Йорку. Чакаючы, што кошт журналу можа дасягнуць 215 тысячай фунтаў стэрлінгаў, паведаміла газета Daily Telegraph.

«Божа, што мы нарабілі!» – такі запіс зрабіў капітан Роберт Льюіс, пілот бамбавіка Б-29, убачыўшы грыбападобнае воблака над Хірасімай. Выбух бомбы забраў тады 100 тысяч жыццяў. Капітан Льюіс зрабіў малява воблака на вокладцы сшытка з адзінаццаці старонак, на які потым быў пастаўлены грыф «Абсалютна сакрэтна». Цяпер гэты сшытак можа стаць уласнасцю нейкага аматара рарэтытаў.

Пілот амерыканскіх ВПС апісаў усе, што адбылося пасля выбуху бомбы «Дзіця», скінутай на Хірасіму 6 жніўня 1945 году. «Хвіліну пасля гэтага ніхто не ведаў, што і думаць, – піша ён. – Успышка была жаклівая. Праз 15 імгненняў мы адчулі два моцныя ўдары – турбулен-

тныя патокі, – але болей ніякіх фізічных наступстваў мы на сабе не адчулі».

«Затым мы развярнулі самалёт такім чынам, каб можна было ўбачыць наступствы выбуху. Без сумнення, гэта быў самы магутны выбух, сведкам якога стаў чалавек. Я ўпэўнены, што ўвесь экіпаж перажыў тое, чаго ніхто досюль не мог перажыць. Гэта было немагчыма ўсвядоміць. Колькі ж людзей мы забілі?»

«Калі б я пражыў сто гадоў, я ўсё роўна не змог бы забыцца на гэта, – прызнаецца пілот. – Усім у самалёце мову адняло, хоць мы ведалі, што муслі адбыцця нешта вар'яцкае». Капітан Льюіс піша, што воблака па-ранейшаму заставалася бачным праз паўтары гадзіны палёту, на адлегласці ў чатырыста мільяў.

Прадстаўнік аўкцыёну Christie's сказаў: «Гэтая пахвілінная канстатацыя адчуванняў – адзіны запіс, зроблены непасрэдна ў часе бамбавання Хірасімы, калі не лічыць навігацыйнай схемы, куды натаваліся лічбавыя дадзеныя палёту».

Увесь свет ведае, што геніяльная англійская пісьменніца Агата Крысці стварыла два незабыўныя персанажы – дэтэктыва Эркюля Пуаро і адораную вострым аналітычным розумам місіс Марпл, напісала 80 дэтэктываў і 15 тэатральных твораў. Але мала хто ведае, што Агата Крысці выдатна зналася на прыгатаванні смяротных напояў.

У найлепшых творах пісьменніцы прасочваюцца дзве цэнтральныя тэмы – Усход і забойства з выкарыстаннем атруты. Абедзве гэтыя тэмы бяруць пачатак у жыццёпісе самой пісьменніцы, якая была жонкай сёра Макса Мэлоуна, вядомага археолага, і суправаджала мужа ў шматлікіх навуковых экспедыцыях.

У часе Першай сусветнай вайны Агата Крысці працавала медыцынскай сястрой у ваенным шпіталі. Менавіта тады яна напісала сваю першую дэтэктыўную гісторыю, у якой ахвяра гінула ад атруты, а паліцэйскаму ў адстаўцы, бельгіцу па паходжанні, Пуаро ўдалося раскрыць гэтае таямнічае злачынства, першае ў яго легендарнай кар'еры.

Звярнуўшы ўвагу на дзіўны факт, што ў большыні твораў пісьменніцы ахвяры паміраюць ад атруты, два цікавыя дактары з Берліну вырашылі правесці даследаванне, каб высветліць, які талент мела Агата Крысці ў навуцы змешвання розных інгрэдыентаў, прызначаных для гібелі яе літаратурных персанажаў.

Доктар Фолькмар Шнайдэр і доктар Бена Рысельман высветлілі, што сярод разнастайных ядаў, якія Агата Крысці скарыстоўвала ў сваіх творах для забойства, фігуруюць цыяністы калій, мыш'як, стрыхнін, саяная кіслата і нават талій, малавядомы цяжкі метал, выдзелены ўпершыню ў 1896 годзе і скарыстаны для аднаго з нашумелых забойстваў годам пазней. Пісьменніца ведала пра гэты выпадак і скарысталася таліём у дэтэктыве «Віла «Белы конь», напісаным у 1961 годзе. Доктар, які аглядаў труп ахвяры, так і не зразумеў, што дасведчаны злачынца выкарыстаў гэты метал для здзяйснення

забойства.

Веды Агаты Крысці адносна смяротных эфектаў талію нават уратавалі жыццё чалавеку ў рэальным жыцці. У 1977 годзе ў адзін з шпіталю Лондану паступіла ў вельмі цяжкім стане дзяўчынка, захворванне выказвала сябе загадкавымі сімптомамі, і спецыялісты не маглі паставіць дыягназ. Але адна з медсестраў, якая чытала «Вілу «Белы конь», насмеллася заўважыць дактарам, што яны бачаць тыповы выпадак атручвання таліём.

Берлінскія дактары, праводзячы сваё даследаванне, даведаліся таксама, што пісьменніца была добра знаёмая з атрутнымі ўласцівасцямі нікатыну, упершыню скарыстанага для забойства ў 1850 годзе. Фолькмар Шнайдэр і Бена Рысельман прыйшлі да высновы, што дэталі, апісаныя ў кнігах каралевы дэтэктыву, дазваляюць лічыць яе сапраўдным спецыялістам у гэтай галіне небя-

печных ведаў.

Агата Крысці нарадзілася ў 1890 годзе ў Англіі. Першы раз уступіла ў шлюб у 24 гады ў часе сусветнай вайны, яе мужа звалі Арчы Крысці, і ён быў пілот. У гэтым шлобе нарадзілася адзіная дачка Агаты Крысці, якую назвалі Разалія. У жыцці пісьменніцы ёсць цёмная драматычная старонка, аб якой яна ніколі не хацела ўзгадваць: гэта адбылося, калі памерла яе маці, а муж папрасіў разводу, каб з'ехаць разам з яе сакратаркай. Снежаньскай ноччу 1926 году, – на той момант пісьменніцы было 36 гадоў, – яе машыну знайшлі побач з дарогаю, але ніякага следу Агаты Крысці знайсці не ўдалося. Праз адзінаццаць дзён яна з'явілася ў адным з гатэляў на ўзбярэжжы, зарэгістраваная пад імем каханкі свайго мужа. Яна не ведала, хто яна, і апублікавала ў газеце ліст у спадзяванні, што хто-небудзь пазнае яе, але па-

колькі пісьмо было падпісанае чужым прозвішчам, ніхто са знаёмых Агаты Крысці на гэты зварот не адгукнуўся. Пазней родныя здолелі знайсці Агату, і ад перанесенага жыццёвага ўдару яна ачуняла толькі пасля працяглага лячэння ў псіхіятра. Каб здабыць новыя ўражання, Агата Крысці на «Усходнім экспрэсе» паехала ў Багдад. У часе гэтага падарожжа яна пазнаёмілася з Максам Мэлоунам, археолагам, які быў на пятнаццаць гадоў маладзейшы за яе. Мэлоун захаваўся ў Агату, і яна пагадзілася стаць яго жонкай. Сканала пісьменніца ў 1976 годзе. Ёй было 85 гадоў. Макс Мэлоун перажыў сваю суджаную на два гады.

La Verdad (Іспанія)

Міністрам не дазваляць курыць

Кампанія барацьбы са згубнай звычай паліць цыгарэт пашырае межы. Радыкальны прыклад усім еўрапейскім краінам вырашыла падаць Харватыя. Першымі «ахвярамі» аздаўлення стануць міністры, якіх абавязуюць развітацца з курэннем арганізавана. Пра гэта паведаміў міністр аховы здароўя краіны. У Харватыі будзе прыняты закон аб захаванні ў умацаванні здароўя, скіраваны на вырашэнне праблемаў курэння, алкагалізму і наркаманіі, згодна з якім усе аматары курэння на пасадах міністраў, іхніх на-

меснікаў і рэфэрэнтаў будуць абавязаны адмовіцца ад прызвычаенасці да тытуню, а калі не хопіць волі, – прайсці неабходны курс лячэння. Улады не маюць права прымусіць да адмовы ад палення ўсіх грамадзянаў, таму пад першы ўдар змагання за здаровы лад жыцця патрапілі дзяржаўныя чыноўнікі, якія наўрад ці пажадаюць страціць пасаду з-за вернасці цыгарэтам.

Згодна з новым законам, кампанія супраць палення будзе праводзіцца таксама і ў шпітальных, дзе пацыентам, дактарам і медсестрам прапану-

юць спецыяльныя курсы па адвыканні ад цыгарэтаў.

Гэты шырокі наступ на згубную звычайку не выклікаў захаплення ў вытворцаў тытунёвага тавару. Яны змрочна папярэдзілі, што скарачэнне продажу цыгарэтаў адаб'еца страатамі не толькі на іхніх прыбытках, але і на дзяржаўным бюджэце. Аднак міністр аховы здароўя Харватыі заявіў, што на кожны «тытунёвы» даляр прыбытку ў бюджэт прыпадае 4 даляры выдаткаў на лячэнне заўзятых курцоў і кампенсацыю страты іхняй працаздольнасці.

НАГОДА ўСПОМНІЦЬ

29 сакавіка

1830. 3-за абледзянення на цэлыя суткі спыніўся Ніягарскі вадаспад, які знаходзіцца ў Паўночнай Амерыцы на мяжы ЗША і Канады. Ягоная вышыня – 51 метр.

1881. Нарадзіўся амерыканскі архітэктар Рэйманд Худ, стваральнік першых амерыканскіх хмарачосаў.

1886. У Атланце аптэкар Джон Пембертан упершыню выпусціў напой «Кока-кола». За час існавання напой яго формула мянялася толькі аднойчы – у 1903 годзе, калі знізілі ўтрыманне экстракту лісця кокі.

30 сакавіка

1282. 3-за французскага салдата, які на фэсце ў Палерма

зняважыў мясцовую дзяўчыну, сіцылійцы выразалі ўначы 2 тысячы французаў, усаўшы тым самым у Сіцылію паўстанне. Гэтую бойню гісторыкі называюць Сіцылійскай усяночнай.

1432. Нарадзіўся военачальнік і турэцкі султан Мехмед II Фаціх. Менавіта ён, заваяваўшы Канстанцінопаль, паклаў канец існаванню Візантыйскай імперыі. Горад ператварыўся ў сталіцу Асманскай імперыі і стаў называцца Стамбул.

1842. У ЗША правалі першую аперацыю пад агульным наркозам (ад грэцкага *parkosis* – здранцвенне). Як анестэзііны сродка пры выдаленні пухліны на шыі быў выкарыстаны эфір.

1867. Падпісаная дамова аб продажы Расіяй Амерыцы Аляскі. Сума здзелкі складала 7,2 мільёна даляраў – па 2 цэнты за акр зямлі.

1942. У канцлагер Асвенцым прыбыла першая партыя французскіх габрэяў. Усяго падчас Другой сусветнай вайны ў гэтым канцлагеры на поўдні Польшчы фашысты знішчылі

каля 4 мільёнаў чалавек.

31 сакавіка

1727. Памёр англійскі матэматык і фізік Ісаак Ньютан. Ён адкрыў законы механікі, сілу прыцягнення, апісаў спектральны склад белага колеру. Апрача таго, Ньютан быў прэзідэнтам Каралеўскага таварыства, то бок Акадэміі навук Англіі. Ідэя аб зямным прыцягненні прыйшла яму ў галаву ў гарадку Грантэме. Дарэчы, адтуль родам Маргарэт Тэтчэр.

1732. Нарадзіўся аўстрыйскі кампазітар Франц Йозеф Гайдн. Сярод іншага – аўтар музыкі гімну Нямеччыны.

1889. Афіцыйнае адкрыццё Эйфелевай вежы ў Парыжы. Яна была ўведзена па пракцы Густава Эйфеля ў французскай сталіцы да Сусветнай выставы

таго ж году як сімвал дзясятнага тэхнікі XIX стагоддзя. Тады на яе можна было падняцца толькі па прыступках, цяпер ёсць ліфты. Вышыня Эйфелевай вежы – 317 метраў. Дарэчы, калі яе ўзводзілі, меркавалася, што гэта ўсяго на 20 гадоў.

1 красавіка

1778. Бізнесовец з Нью-Арлеану Олівер Полак прыдумаў знак даляра – \$. Самыя першыя амерыканскія даляры былі выпушчаныя ў выглядзе срэбраных і залатых манет. Паводле амерыканскіх законаў, на далярах могуць выяўляцца партрэты вядомых асобаў, але толькі пасля іхняй смерці.

1793. 3-за землятруса пайшла пад ваду японская выспа Унсен разам з 53 тысячамі жыхароў.

1977. Чырвоныя кхмеры выдалі пастанову знішчыць усіх в'етнамцаў у Кампучыі.

1998. На аўкцыёне ў Лондане скрыпку Страдывары прадалі за 1 мільён 526 тысяч даляраў. Гэта сусветны рэкорд цаны музычнага інструмента.

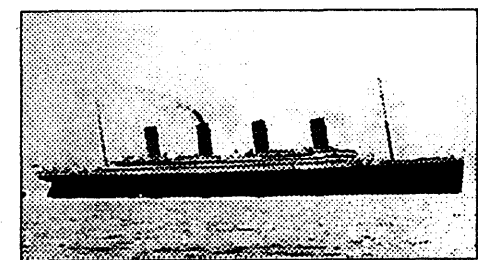
2 красавіка

47 да н.э. У гэты дзень прагучала фраза, якая стала славутым афарызмам. Юлій Цэзар разбіў армію панційскага цара Фарнака і пасля перамогі сказаў «Прыйшоў, убачыў, перамог».

1805. Нарадзіўся дацкі казачнік Ганс Хрысціян Андэрсен. У дзень яго народзінаў адзначаецца Міжнародны дзень дзіцячай кнігі.

1872. Памёр мастак і вынаходнік Самуэл Фінлі Брыз Морзэ, які ў 1837 годзе вынайшаў тэлеграфны апарат, а праз год – тэлеграфны код, так званую азбуку Морзэ.

1912. Карабэль «Тытанік» выйшаў у мора, дзе правёў хадавыя выпрабаванні. Усё было ў

парадку. Праз два тыдні, у ноч на 15 красавіка, гіганцкі лайнер сутыкнуўся з айсбергам, патануў у Атлантычным акіяне

каля мысу Ньюфаўндленд. Разам з караблём патанулі каля 1,5 тысячы пасажыраў.

3 красавіка

1987. У будынку штаб-кватэры Сусветнай арганізацыі аховы здароўя ўведзена забарона на паленне. Летася было забаронена паліць і ў беларускіх медычных установах.

1997. Зафіксаваны сусветны рэкорд па колькасці татуіровак на цэле аднаго чалавека. Рэкардсменам па наколках стаў амерыканец Берні Мелер з 14 006 татуіроўкамі.

4 красавіка

1932. Амерыканскі вучоны С.Кінг першым выдзеліў вітамін С.

1932. Нарадзіўся адзін з самых вядомых і культавых кінарэжысёраў свету Андрэй Таркоўскі. Ён зняў такія фільмы, як «Іванава дзяцінства», «Андрэй Рублёў», «Люстра», «Сталкер», «Ахвяраванне», «Настальгія» і інш.

Падрыхтаваў
Кірыла ГЛЁКАЎ

Галоўны рэдактар

Павел ЖУК

© НАША СВАБОДА. Спасылка на газету НАША СВАБОДА абавязковая. Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў, публікаваць артыкулы дзеля палемікі. Адрас: г. Мінск, вул. Рафіева, д. 25, корп. 1. Пасведчанне аб рэгістрацыі № 1289. Выдаецца з 25 лютага 2000 г. Заснавальнік Зміцер Жук. Выдавец – рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА. E-mail: NPSvaboda@tut.by Надрукавана з дыплазмітываў заказчыка на падліграфічным РУП «Чырвоная звязда» 220073, г. Мінск, Першы заграадны завулак, 3. Заказ №1139 Нумар падпісаны ў друку 28/03/2002 (15:00) Наклад – 8.160